

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ
ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТІ**

ӘЛІСТЕМЕЛІК НҰСКАУЛЫҚ

7M01101, 7M01102 ПЕДАГОГИКА ЖӘНЕ ПСИХОЛОГИЯ БІЛІМ БЕРУ

БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ МАГИСТРАНТТАРЫНА АРНАЛҒАН

**МАГИСТРЛІК ДИССЕРТАЦИЯНЫ РЕСІМДЕУ ЖӘНЕ ЖАЗУ
ТӘРТІБІ**

Тараз 2025

Бұл әдістемелік нұсқау Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз университетінің 08 қыркүйек 2025 жылымен бекітілген Магистрлік диссертацияны ресімдеу және қорғау жөніндегі ережесі негізінде құрастырылды.

Әдістемелік нұсқауды құрастырған: Елубаева Р.С. п.ғ.к., доцент

Бағдарлама «Жалпы педагогика» кафедрасының мәжілісінде бекітілді.
Хаттама № 2 «01» қазан 2025 жыл.

Әдістемелік нұсқау 7M01101, 7M01102 Педагогика және психология білім беру бағдарламасының магистранттарына арналған

1 Қолдану саласы

Осы әдістемелік нұсқаулық магистрлік диссертацияны ресімдеу және жазу үдерісін басқару мақсатында әзірленген.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы ережеде келесі нормативтік құжаттарға сілтемелер пайдаланылған:

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» № 319-III Заңы.
2. ҚР Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы;
3. «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2024 жылғы 1 шілдедегі № 103-VIII ҚРЗ;
4. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын және оларға сәйкестікті растайтын құжаттардың тізбесі, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2024 жылғы 5 қаңтардағы № 4 бұйрығы.

3. ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

<i>Алдын-ала қорғау</i>	Магистранттар бітіруші кафедраның кеңейтілген отырысында магистрлік диссертацияны / жоба ұсыну.
<i>Диссертацияны қорғау</i>	магистранттың аттестаттау комиссиясының отырысында магистрлік диссертацияны/жобаны ұсыну.
<i>Магистрант</i>	магистратурада білім алушы тұлға.
<i>Магистратура</i>	білім беру бағдарламалары тиісті мамандық бойынша «магистр» дәрежесін бере отырып, кадрлар даярлауға бағытталған жоғары оқу орнынан кейінгі білім.
<i>Магистр</i>	магистратураның оқу бағдарламаларын толық меңгерген тұлғаға берілетін дәреже.
<i>Магистрлік диссертация</i>	ғылымның қазіргі теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктеріне негізделген таңдалған мамандық саласындағы өзекті мәселенің теориялық және / немесе практикалық зерттемелерін қамтитын дербес ғылыми зерттеу жұмысы.
<i>Магистрлік жоба</i>	таңдалған мамандықтың өзекті мәселесінің қолданбалы мәселесін шешуге мүмкіндік беретін теориялық және/немесе

<i>Плагиат</i>	эксперименттік нәтижелерді қамтитын дербес зерттеу болып табылатын бейінді бағыттағы магистранттың бітіру жұмысы. біреудің әдебиет, ғылым, өнер туындысына, өнертабысқа немесе рационализаторлық ұсынысқа (толық немесе ішінара) авторлық құқықты қасақана иемденуі. Авторлық және өнертапқыштық құқықтарды бұзғаны үшін қылмыстық және азаматтық жауапкершілік көзделеді.
<i>Жасанды интеллект</i>	адам ақыл-ойын қажет ететін тапсырмаларды орындауға арналған жүйелер мен бағдарламаларды жасауға бағытталған компьютерлік ғылымдар саласы.

4. БЕЛГІЛЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР

ҚР МЖМБС	- Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты
ҚР ҒЖБМ	- Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
ЖООКББО	- Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру орталығы
АК	- Аттестаттау комиссиясы
ӘОЖ	- Әмбебап ондық жіктеу
МД/МЖ	- Магистрлік диссертация / магистрлік жоба
ББ	- Білім беру бағдарламасы
МЖОЖ	- Магистранттың жеке оқу жоспары
МҒЗЖ	- Магистранттың ғылыми-зерттеу жұмысы
ҒБССБК	- Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті
БТ	- Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беретін ұйымдардың білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптары және оларға сәйкестікті растайтын құжаттар тізбесі

5. Жалпы ережелер

1. Магистрлік диссертация магистранттың бітіру жұмысы болып табылады, қорғау нәтижесі бойынша бітірушіге «магистр» академиялық дәрежесі беріледі.
2. Магистрлік диссертациялық жұмыстардың тақырыптары кафедра мәжілісінде талқыланып, қарастырылады және факультет кеңесінің қарауына жіберіледі. Осыдан кейін факультеттер магистрлік диссертациялық жұмыстардың тақырыптарын университеттің Оқу-әдістемелік кеңесінде қарауына жібереді, содан кейін тақырыптар университеттің Ғылыми кеңесінде бекітіледі.
3. Магистрлік диссертацияға диссертация тақырыбы бойынша ғалымдардан бір сыртқы рецензия алу талап етіледі.
4. Магистрлік диссертация магистранттың ой-өрісінің жетілгендігін куәландыратын арнайы дайындалған қолжазба түрінде ұсынылатын

ғылыми біліктілік жұмысы болуы тиіс. Диссертацияда автор жүргізген зерттеулер негізінде теориялық ережелер жасалуы керек, солардың жиынтығы маңызды ғылыми мәселені шешуді жүзеге асыру ретінде анықталуы мүмкін немесе ғылыми негізделген техникалық, экономикалық немесе технологиялық шешімдер ұсынылуы керек, оларды енгізу тиісті ғылыми бағыттың дамуына айтарлықтай үлес қосады.

5. Магистрлік диссертация тиісті мамандық үшін елеулі маңызы бар мәселенің шешімін қамтитын ғылыми-зерттеу жұмысы болуға тиіс.
6. Магистрлік диссертация жеке-дара жазылуы тиіс, ол автордың көпшілік алдында қорғау үшін ұсынған ғылыми нәтижелері мен ережелерінің жиынтығынан тұрады, автор ұсынған жаңа шешімдер ғылымда белгілі шешімдермен салыстырғанда қатаң негізделген және сыни тұрғыдан бағаланған болуы керек.
7. Магистрлік диссертацияда ғылыми нәтижелерді пайдалану жөніндегі ұсынымдар (егер нәтижелер бірнеше жыл бойы пайдаланылған жағдайда), сондай-ақ авторлық куәліктер, патенттер және басқа да ресми құжаттар келтірілуі тиіс.
8. Магистрлік диссертация қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде ұсынылады.
9. Магистрлік диссертацияның негізгі ғылыми нәтижелері ғылыми басылымдарда жариялануы керек. Магистрант кем дегенде бір жарияланымды ұсынуы керек.
10. Магистрант магистрлік диссертацияны жазу кезінде, авторға және материалдарды немесе жеке нәтижелерді пайдаланған дереккөзге сілтеме жасауға міндетті.
11. «Білім алушылардың жазбаша жұмыстарын тапсырудың автоматты жүйесі» әдістемелік нұсқаулығына сәйкес баға қойылады. Ғылыми жетекшінің анықтамасында магистрлік диссертациялардың дәйектілігін (плагиат) тексеру «Антиплагиат» жүйесі арқылы жүзеге асырылады. Плагиат тексерісі аяқталғаннан кейін, білім алушы тексеру нәтижелерімен танысуы тиіс. Авторға және дереккөзге сілтеме жасамай, басқа біреудің материалын қолданған жағдайда, магистрант магистрлік диссертацияны қорғауға жіберілгендігі туралы растама ала алмайды.
12. Магистрлік диссертацияның (жобаның) көлемі мамандықтың /білім беру бағдарламасының ерекшелігі ескеріле отырып айқындалады және бекітіледі.

6. МАГИСТРЛІК ДИССЕРТАЦИЯ/ЖОБА ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ ТҮСІНІКТЕР

1. Магистратура білім беру бағытында қорытынды аттестаттау кемінде 8 академиялық кредитті құрайды, таңдалған білім беру бағдарламасының бағыты
2. бойынша МД/МЖ жазу және қорғау нысанында өткізіледі:
 - ғылыми-педагогикалық бағыт бойынша магистрлік диссертация жазу және қорғау талап етіледі;
 - бейіндік бағыт бойынша магистрлік жобаны жазу және қорғау талап етіледі;

Магистрлік диссертация – магистранттың эмпирикалық зерттеулерге, ғылым мен техниканың қазіргі теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктерінің теориялық және/немесе практикалық зерттемелеріне негізделген таңдалған білім беру бағдарламасы саласындағы өзекті мәселе туралы сыни және дербес ойлау қабілетін көрсететін дербес ғылыми зерттеу болып табылатын ғылыми-педагогикалық бағыттағы магистранттың бітіру жұмысы.

Магистрлік диссертация келесі талаптарға сай болуы керек:

- магистрлік диссертация орындалатын және қорғалатын білім беру бағдарламасының бағытына сәйкес келуі қажет;
- маңызды ғылыми мәселелерді анықтауға негізделген және оларды шешудің жолдары мен әдістерін қамту. Шешімдер ғылыми негізделген және сенімді, ішкі бірлікке ие болуы керек;
- ғылыми жаңалықты және практикалық маңыздылықты қамту;
- ғылыми зерттеулердің заманауи эмпирикалық әдістерін қолдану арқылы орындау;
- теориялық/тұжырымдамалық негіздемені, сондай-ақ деректерді жинау әдістері мен зерттеу нәтижелерін және негізгі қорғалатын ережелер бойынша басқа бөлімдерді қоса алғанда, ғылыми-зерттеушілік зерттеулерді қамту;
- тиісті білім саласында жергілікті және халықаралық контекстің өзекті мәселелерін көрсету;
- диссертациялық жұмысты өз бетінше тікелей жұмыс авторының өзі жазуы керек.

Магистрлік диссертация жаңа факторларды, құбылыстарды, заңдылықтарды сипаттауды енгізген түбегейлі жаңа білімді қамтуы немесе бұрын белгілі білімді басқа ғылыми ұстанымдардан немесе жаңа аспектіде жинақтап кеңейтуі керек, ол ғылыми - зерттеу жұмыстарының келесі түрлерін қамтуы мүмкін:

- таңдалған білім беру бағдарламасының бағыты бойынша білім беру саласындағы саясатты немесе практиканы сыни, дискурсивті немесе рефлексивті талдау;
- таңдалған білім беру бағдарламасының бағыты бойынша қатысушылардың шағын үлгісін қамтитын далалық зерттеулер мен деректерді жинаудың өзекті мәселесін зерттеуге арналған шағын эмпирикалық зерттеу.
- Далалық жұмыстар мен деректерді жинауды қамтитын барлық магистрлік

диссертациялар университеттің этикалық комитетінің мақұлдауынан өтуі керек.

Магистрлік жоба – бұл ғылымның, техниканың және өндірістің заманауи жетістіктеріне негізделген, теориялық және(немесе) эксперименттік нәтижелерді қамтитын және білім беру бағытының өзекті қолданбалы мәселелерін шешуге мүмкіндік беретін дербес зерттеу;

Магистрлік жоба:

- нақты практикалық ұсыныстарды, басқарушылық міндеттерді дербес шешуді қамтиды;
- озық ақпараттық технологияларды қолдану арқылы орындалады;
- негізгі қорғалатын ережелер бойынша эксперименттік-зерттеу (әдістемелік, практикалық) бөлімдерін қамтиды.

Магистрлік жоба магистрлік диссертация сияқты жеке орындалады.

Магистрлік жобаны орындау барысында білім алушы келесі дағдыларын көрсетуі тиіс:

- өз бетінше жұмыс істеу және/немесе командада жұмыс істеу;
- ғылым мен техниканың заманауи жетістіктері деңгейіндегі өзекті міндеттерді шешу;
- нақты қолданбалы есептерді шешу кезінде тиісті бағыт бойынша теориялық білімді жүйелеу, бекіту және кеңейту;
- эксперименттік-зерттеу жұмысын талдау және оңтайландыру;
- орындалған жұмыстың нәтижелері бойынша қорытындылар мен ережелерді тұжырымдау, сондай-ақ оны көпшілік алдында қорғау;
- ақпараттық-коммуникативтік технологиялардың заманауи құралдарын меңгеру;
- эксперименттік-зерттеу жұмыстарын жобалау және жүргізу барысында эксперименттік зерттеулерді орындау;
- ғылыми тақырып бойынша отандық және шетелдік әдебиеттермен жұмыс.

Магистрлік жоба - ғылыми жобаның орындалуы қолданбалы нәтижелерді жасауға бағытталуы керек және қорғау барысында білім алушы бейінді магистратураның білім беру бағдарламасына енгізілген алған білімдеріне, іскерліктеріне және қалыптасқан құзыреттеріне сүйене отырып, өзінің жетістіктерін көрсетеді.

Магистрлік ғылыми жобаны және алынған нәтижені аяқтау нысандары келесідей болуы мүмкін:

- ғылыми-білім беру қолданбалы өнімдері (әдістемелік әзірлемелер, әдістемелік ұсынымдар және т. б.);
- ғылыми-анықтамалық өнімдер (тезаурустар, сөздіктер, сөздіктер, глоссарийлер, анықтамалықтар, библиографиялық аннотацияланған көрсеткіштер және т. б.);
- ғылыми-кәсіби өнім (бизнес-жоспарлар, жоба, талдамалық есептер, талдамалық анықтама және т. б.);
- актілер-практикадан өту орындарында, ұйымдар мен кәсіпорындарда зерттеу нәтижелерін енгізу.

3. Магистрлік диссертацияны/жобаны орындаудың негізгі кезеңдері:

- тақырыпты таңдау, ғылыми жетекшіні тағайындау;
- жұмыс жоспарының ғылыми жетекшісімен келісу;
- магистрлік диссертацияға/жобаға қойылатын талаптарды зерттеу;
- мәселе бойынша әдебиеттерді зерттеу, зерттеу мақсаттарын, міндеттері мен әдістерін анықтау;
- тақырыпты тікелей дамыту;
- алынған нәтижелерді қорыту;
- магистрлік диссертацияны/жобаны рецензиялау;
- магистрлік диссертацияны/жобаны қорғау және бағалау.

Магистрлік диссертацияны/жобаны орындау базасы зерттеу және педагогикалық практика базасы бола алады.

7. ТАҚЫРЫПТАРДЫ БЕКІТУ ТӘРТІБІ, ҚОРҒАУ КҮНДЕРІ

1. МД/МП тақырыптары келесі тәртіптер мен мерзімдерге сәйкес бекітіледі:
2. Жыл сайын қыркүйек айының соңында кафедра мәжіліс отырысында МД/МП тақырыптарын қарайды
3. МД және МП тақырыбы тиісті ББ-ның өзекті мәселелерінің барлық спектрін қамтуы тиіс.
4. Магистранттардың өздері магистрлік диссертацияның/жобаның болжамды тақырыбы осы Ережелерде көрсетілген барлық талаптарға сәйкес келген жағдайда өздерінің магистрлік диссертациясының/жобасының тақырыбын таңдауға немесе ұсынуға құқылы.
5. 25 қазанға дейін жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұсынған магистрлік диссертация тақырыптарына толық талдау жүргізіп, университет оқу-әдістемелік кеңесінде ұсынады, ал мақұлданған тақырыптар Ғылыми кеңестің қарауына шығарылады.
6. Магистрлік диссертация/жоба тақырыптарына 2 семестр аяғында немесе 3 семестр басында келесі жағдайларда түзетуге мүмкін болады:
 - магистрлік диссертация/жоба бойынша жұмыс барысында магистрлік диссертацияның/жобаның мәнін айтарлықтай өзгертетін және бұрын бекітілген тақырыпқа қайшы келетін жаңа деректер ашылды;
 - зерттеу мәселесінің мәнін нақтылау және назар аудару мақсатында ғылыми жетекшінің ұсынысы бойынша;
7. МД/МЖ (магистрлік диссертация/магистрлік жоба) тақырыптары 6.1-тармақшаға сәйкес белгіленген тәртіппен қайта бекітіледі.
8. Магистрлік диссертацияны/жобаны алдын ала қорғау және қорғау мерзімдері:

Магистрлік жоба: алдын ала қорғау ақпан айының соңы және / немесе наурыз айының басы, қорғау әр жылдың наурыз айының басы және / немесе сәуір айының соңы (бекітілген академиялық күнтізбеге сәйкес);

Магистрлік диссертация: алдын ала қорғау – әр жылдың наурыз айының басы және / немесе сәуір айының соңы, қорғау әр жылдың мамыр айының басы және / немесе маусым айының соңы (бекітілген академиялық күнтізбеге сәйкес);

8. ҒЫЛЫМИ ЖЕТЕКШІНІҢ, МАГИСТРАНТТЫҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ МЕН МІНДЕТТЕРІ

1. Магистранттардың ғылыми жетекшілерін тағайындау кафедра және университеттің оқу-әдістемелік мәжілісінде қаралып, Ғылыми кеңеске ұсынылады оқу-әдістемелік кеңесінің ұсынысымен Ғылыми кеңесінде мақұлданып, Басқарма Төрағасы-Ректордың бұйрығымен бекітіледі.
2. Магистрлік диссертация/ жоба біліктілік талаптарына сәйкес кемінде 5 (бес) жыл ғылыми-педагогикалық жұмыс өтілі бар ғылыми-зерттеу қызметімен белсенді айналысатын ғылым кандидаттары мен докторлары, PhD докторлары қатарынан бекітілген ғылыми жетекшінің басшылығымен орындалады. **(және министрліктің талабына сәйкес 10 қосымшаға сәйкес болуы міндеттеледі)**
3. Ғылыми жетекшілердің кандидатураларын және магистрлік диссертация/жоба тақырыптарын Ғылыми кеңестің қарауына уақытында ұсынуға тиісті кафедра меңгерушілері / ББ көшбасшылары жауапты болады. Ғылыми жетекші әр магистрантқа Ғылыми кеңестің шешімі және Басқарма Төрағасы-Ректордың бұйрығымен тағайындалады. Ғылыми жетекші магистрлік диссертацияны/жобаны әзірлеу және іске асыру барысын, сондай-ақ диссертация жазу үдерісін бақылайды.
4. Қажет болғанда Ғылыми жетекшіні 3 семестр басында келесі жағдайларда қайта бекітуге мүмкін болады:
 - ағымдағы магистрлік диссертацияның/жобаның ғылыми жетекшісі басқа жұмысқа ауысуы, денсаулығы сырқаттанғанда және/немесе басқа себептер бойынша өз міндеттерін орындай алмағанда;
 - ғылыми жетекші магистрлік диссертацияның/жобаның бекітілген тақырыбы бойынша жұмысқа білікті көмек пен басшылық көрсете алмағанда.
5. Магистранттардың ғылыми жетекшілерін қайта тағайындау 7-тармақ бойынша белгіленген тәртіпке сәйкес қайта бекітіледі.
6. *Ғылыми жетекшінің міндеттеріне мыналар кіреді:*
 - зерттеу сипаты мен күтілетін сапа стандартына, зерттеу/деректерді жинау үдерісін жоспарлауға, тиісті әдебиеттер мен дереккөздерге, сондай-ақ зерттеу әдістеріне қатысты ұсыныстар беру;
 - магистрантпен тұрақты негізде кездесу (әдетте екі аптада бір рет, жеке немесе онлайн) және кеңес қажет болған кезде магистрантқа орынды шектерде қолжетімділік;
 - қажет болған жағдайда жазбаша жұмысты сұрау және ұсынылған жұмысты қисынды мерзімде сындарлы түсініктемелермен қайтару;
 - диссертация белгіленген мерзімде ұсынылуы үшін жұмыстың дәйекті кезеңдерін орындаудың қажетті жылдамдығына қатысты ұсыныстар беру;
 - магистранттың зерттеулерінің этикалық принциптер мен стандарттарға сәйкес келуін және университеттің этикалық комитетімен мақұлдануын қамтамасыз ету;
 - білім беру саласында зерттеулер жүргізудің кәсіби және этикалық нормаларын түсінуді дамытуға қатысты ұсыныстар беру;
 - магистранттың әдеттегі күтілетіннен төмен прогресс немесе жұмыс стандарттары туралы хабардар болуын қамтамасыз ету және қажет болған жағдайда

магистрантқа уақтылы көмек көрсетілуі үшін Институт директорының академиялық және оқу мәселелері жөніндегі орынбасарына хабарлау;

- магистранттарды басқа зерттеушілермен өзара әрекеттесуге ынталандыру, мысалы, конференцияларға қатысу немесе қажет болған жағдайда журналдарға мақалалар жіберу;

- магистранттардың коммуникативтік дағдыларын машықтандыру үшін тиісті мүмкіндіктер жасау, мысалы, өз диссертациясының/жобаларының тұсаукесерлері арқылы;

- тәрбиелік қолдаудың белгілі бір деңгейін қамтамасыз ету;

- магистрлік диссертацияны/жобаны қорғауға қатысу.

7. *Магистранттың міндеттеріне мыналар кіреді:*

- өзінің зерттеу қызметі үшін толық жауапкершілікті өз мойнына алу және магистрлік диссертацияны/жобаны уақытында аяқтау;
- өзінің ғылыми жетекшісімен олар ең пайдалы деп санайтын ұсыныстар мен түсініктемелер алу барысын талқылау, ғылыми жетекшімен кездесу кестесін келісу;
- қаншалықты қарапайым болып көрінсе де, ғылыми жетекшімен проблемалар мен қиындықтарды ашық талқылау;
- ғылыми жетекші көрсеткен кезеңдерге сәйкес магистрлік диссертация/жоба барысын қолдау, соның ішінде ғылыми жетекшіге келесі кезеңге өтпес бұрын түсініктемелер беру және талқылаулар жүргізу мүмкіндігімен жазбаша материалдарды алдын ала ұсыну;
- зерттеуді жауапкершілікпен және этикалық тұрғыдан жүргізу;
- жұмыс жоспарын қамтуы тиіс жетекшімен кездесулер туралы жазбаша есеп жүргізу;
- зерттеу жобасын ілгерілету шамасына қарай оны бағыттау және іске асыру үшін жауапкершілікті дамыту.
- Магистрлік диссертацияларды / жобаларды магистранттар өз бетінше орындауы тиіс.

9. ЭТИКАЛЫҚ НОРМАЛАР

1. Өзіне (яғни, авто этнографиялық зерттеулер), сондай-ақ жануарларға жүргізілген зерттеулерді қоспағанда, адамдарға қатысты барлық зерттеулерді мақұлдауы керек. Атап айтқанда, ол адамдар үшін ең аз тәуекелге байланысты зерттеулер туралы мәлімдемені қарауға жауапты.
2. Зерттеу барысында зерттеуге қатысушыларға зиян келтіру ықтималдығы (мысалы, физикалық, психологиялық, әлеуметтік немесе экономикалық). Магистранттар зерттеу жүргізу кезінде тәуекелдерді ескеруі керек.
3. Зерттеуге қатысушыларға келесі жағдайларда әлеуметтік зиян келтірілуі мүмкін:
 - адамның беделіне нұқсан келтіру;
 - заңсыз әрекеттер анықталған кезде;
зерттеуге қатысушылардың қызметі туралы ақпарат оларды зиян келтіру немесе сот қудалау қаупіне ұшыратуы мүмкін;
 - зерттеуге қатысушылар туралы құпиялылық бұзылады, бұл олардың жұмысқа орналасуына қауіп төндіреді және т. б.
4. Зерттеуге қатысушыларға келесі жағдайларда психологиялық зиян келтірілуі мүмкін:
 - зерттеу алдау арқылы жүзеге асырылады;
 - зерттеу сұрақтары немесе рәсімдер күйзеліске, қысылыс күйге әкеледі немесе жанға батаар естеліктерді қайта еске түсіреді және т. б.
 - зерттеу – зерттеуге қатысушылар үшін зиянның немесе ыңғайсыздықтың ықтималдығы мен дәрежесі күнделікті өмірде, әдеттегі физикалық немесе психологиялық тексерулерде немесе сынақтарда кездесетіндерден аспайтын зерттеу.

Зерттеудің типтік мысалдарына келесілер жатады:

 - жеке немесе топтық сипаттамаларды немесе мінез-құлықты зерттеу, соның ішінде қабылдау, таным, мотивация, сәйкестілік, тіл, қарым-қатынас, мәдени нанымдар немесе әдет-ғұрыптар мен әлеуметтік мінез-құлықты зерттеу және/немесе сауалнама, сұхбат, ауызша тарих, фокус-топтар, бағдарламаларды бағалау, адам факторын бағалау немесе сапаны қамтамасыз ету әдістемесі;
 - зерттеуге қатысушылардың рұқсатымен зерттеу мақсатында түсірілген дауыстық, бейне және басқа сандық жазбаларды немесе суреттерді пайдалана отырып деректерді жинау
 - Зерттеулер, әдетте, зерттеуші басқара алмайтын белгіленген немесе жалпы қабылданған білім беру жағдайында жүргізілетін зерттеулерді қамтиды. Оларға жалпы және мамандандырылған білім беру мекемесіндегі оқыту стратегияларын зерттеу немесе тиімділікті зерттеу немесе оқыту әдістерін, оқу бағдарламаларын және сыныпты басқару әдістерін салыстыру кіреді.
 - Балаларға және халықтың басқа да осал топтарына қатысты зерттеулер екі санатқа бөлінеді: ең аз тәуекелді зерттеулер (мысалы, сыныптағы бақылау, оқу бағдарламасын бағалау және стандартталған тестілеуді талдау) және 18 жасқа дейінгі балалармен сұхбаттасуды, тәжірибелік оқыту әдістерін енгізуді, шетін тақырыптар мен терапевтік араласулар туралы деректерді жинауды қамтитын ең аз тәуекелден жоғары зерттеулер. Шетін тақырыптардың санаттары келесі бағыттарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

- алкогольді, есірткіні немесе тәуелділік туғызатын басқа тағамдарды қолдану
- қорқыту;
- заңсыз әрекеттер;
- ақпаратты тарату адамның қаржылық жағдайына, лауазымына, жұмысқа орналасу мүмкіндіктеріне немесе қоғамдағы беделіне және т. б. айтарлықтай зиян келтіруі мүмкін.

Зерттеудің барлық түрлері, соның ішінде зерттеудің жалғыз субъектісі зерттеушінің өзі (автоэтнография) болып табылатын зерттеулер зерттеу этикасы комитетінің қарауына жіберілуі керек.

Этикаға қатысты барлық құжаттар университеттің зерттеу этикасы жөніндегі Ережесіне сәйкес әзірленеді.

10. ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТІНІ ҚОЛДАНУ БАРЫСЫ

Магистрлік диссертацияны жазу барысында жасанды интеллект технологияларын пайдалануға ғылыми жетекшінің ресми рұқсаты болған жағдайда ғана жол беріледі. Сонымен қатар, диссертациялық жұмыста жасанды интеллект арқылы өңделген немесе генерацияланған мәтін көлемі жалпы жұмыстың **15%-нан** аспауы тиіс.

Ғылыми жетекші тарапынан ЖИ пайдалануда қандайда да бір жоғары тәуекелді байқаған жағдайда, Қоғамның Этикалық комитетінің рұқсатын алады

Магистранттар және ғылыми кеңесшілер диссертация жазу барысында авторлық келісім парағында (декларация) ЖИ технологиясын пайдалануы туралы оған өзінің ЖИ технологиясын ғылыми зерттеудің қай кезеңдерінде және қалай қолданғанын сипаттау арқылы, сондай-ақ ЖИ жолмен алынған деректердің және (немесе) олардың дұрыстығын тексеру және (немесе) оларды өңдеу және түсіндіру тәсілдері мен әдістерін көрсету керек;

ЖИ қолдану барысында Қоғамның Этикалық комитетінің талаптарына сәйкес ресімделген сілтемені көрсету қажет.

Диссертанттар ЖИ технологиялары арқылы алынған ақпаратты дұрыс, қауіпсіз және әдеп нормаларына сай пайдалануды ұстанады.

Зерттеудің эмпирикалық әдістерін жүргізу кезінде жасанды интеллектіні 13 жасқа дейінгі балаларға қатысты пайдалануға жол берілмейді.

Диссертацияда зерттеу процесінде генеративті жасанды интеллект құралдарының кез-келген қолданылуын дұрыс келтіруге және сипаттауға ерекше назар аудару қажет. Оқырманға генеративті жасанды интеллекттің қандай құралдары қолданылғаны, сондай-ақ олардың қалай және не үшін қолданылғаны түсінікті болуы керек. Диссертацияда аналитикалық құралдар мен нақты аналитикалық тәсілдер анықталып, сипатталатыны сияқты, генеративті АІ құралдары мен олармен өзара әрекеттесу баламалы түрде сипатталуы керек. Сондай-ақ, АІ қолдану сіздің жеке ойлауыңыз бен шығармашылығыңызды басуы мүмкін екенін біліңіз.

ЖИ орынды пайдалану:

Сіз ЖИ бойынша ұсыныстарды пайдалана аласыз:

- *миға шабуыл идеялары, тақырыптарын жоспарлау*
- *дереккөздерді іздеу және / немесе таңдау*
- *сөйлемдерді қайталау немесе өзіңіз жазған абзацтарды қайта құру*
- *сіздің жазбаңызды түзету / редакциялау*
- *дәйексөздер мен сілтемелер құрастыру*
- *зерттеу жобаларын әзірлеу, деректерді талдауды жоспарлау*

ЖИ орынсыз пайдалану:

ЖИ құралы ұсынған барлық сөйлемдерді немесе абзацтарды тырнақшалар мен

дәйексөздер келтірместен пайдалануға болмайды. Мәтін ішіндегі дәйексөздер мен Анықтамалық беттердің сәйкес пішімін төмендегі мысалдардан қараңыз.

Мәтін ішіндегі АРА дәйексөзінің мысалы:	АРА Анықтамалық тізімінің мысалы:
Аллитерацияның кең тараған мысалы – «Питер маринадталған бұрыштың бір бөлігін алды» (OpenAI, 2023) тілінің бұралуы.	(OpenAI, 2023) ChatGPT (14 Наурыз нұсқасы) [Үлкен тілдік модель]. https://chat.openai.com/chat

Магистранттар диссертацияларында мәтінді, деректерді талдауды, көрнекі материалдарды немесе AI көмегімен жасалған басқа мазмұнды пайдалануды тікелей көрсетуі керек. «Жасанды интеллектті пайдалану» бөлімі «Әдебиеттер тізімі» бөлімінен кейін бірден орналасуы керек. Бұл бөлімде қолданылатын AI құралдары (мысалы, ChatGPT, Midjourney, Gemini) және оларды қолдану мақсаты (мысалы, әдебиеттерді шолу үшін алдын ала мәтін құру, деректерді талдау) нақты көрсетілуі керек.

Мәлімдеме мысалы: «бұл зерттеуде [XYZ AI құралы] [әдебиеттерді шолу үшін алдын ала мәтін жасау сияқты] үшін пайдаланылды».

Магистрлік диссертация жазу барысында ЖИ құралдарын пайдаланудың негізгі талаптары

ЖИ – бұл күшті құрал, бірақ ол зерттеушінің (магистранттың) орнын баспауы керек. ЖИ диссертацияның құндылығы магистранттың біліміне, сыни талдауына және тақырыпқа қосқан жаңа үлесіне негізделеді. Магистрлік диссертациямен жұмыс бастамас бұрын, магистрант Қоғамның этикалық нормаларымен және осы Ережелердің 9-тармағының талаптарымен мұқият танысуы қажет.

1. Академиялық адалдықты сақтау.

– **Авторлық құқықтың сақталуы:** Магистрлік диссертацияның негізгі мазмұны, зерттеу логикасы, талдауы және қорытындылары магистранттың жеке жұмысы болуы қажет. ЖИ тек көмекші құрал ретінде ғана пайдаланылуы керек.

– **Ақпараттарды көшіруге тыйым салу:** ЖИ (мысалы, ChatGPT, Midjourney, Gemini) генерациялаған мәтінді ешқандай өзгеріссіз диссертацияға енгізуге қатаң тыйым салынады және бұл плагиат болып есептеледі. ЖИ – ақпарат көзі емес, мәтінді өңдеуші құрал.

– **ЖИ мәтінін тексеру:** Егер ЖИ көмегімен мәтін құрастырылса, оны толығымен қайта жазып, өңдеу және сілтемелердің дұрыстығын тексеру қажет.

2. ЖИ арқылы пайдаланған ақпараттарды ашық көрсету (Ашықтық).

– **ЖИ қолдану түрін нақтылау:** Егер диссертацияда ЖИ қолданылса, диссертацияның қай бөлігінде және қандай мақсатта пайдаланылғанын (мысалы, кіріспе, әдебиет шолуындағы идеяларды құрылымдау, аударма жасау, мәтінді редакциялау, деректерді талдау) анықтама жазбада немесе әдістемелік бөлімінде міндетті түрде көрсету қажет.

– **ЖИ құралдарын нақты атап көрсету:** диссертация жазу барысында ЖИ моделін (мысалы, ChatGPT 4.0, Gemini Advanced, т.б.) қолданғанын көрсету.

3. ЖИ қолдану барысында рұқсат етілген аясы

ЖИ келесі бағыттарда пайдаланылуы мүмкін:

– **Идеяларды құрылымдау:** Тақырып бойынша бастапқы идеялар мен жоспар құру.

– **Мәтінді редакциялау:** Грамматикалық, стилистикалық және пунктуациялық қателерді тексеру, мәтінді сауатты ету.

– **Аударма:** Әдебиеттерді басқа тілдерден аудару.

– **Код жазу (Зерттеуде):** Деректерді талдауға арналған бағдарламалық кодтардың (мысалы, Python, R) фрагменттерін құрастыру (бірақ бұл кодтың дұрыстығын тексеру қажет).

– **Ақпараттық іздеу:** Белгілі бір тақырыпқа қатысты кілт сөздерді, ғалымдарды немесе негізгі теорияларды іздеуге көмектесу.

4. ЖИ құралдарын қолдануға болмайтын тұстары

ЖИ мына мақсаттарда қолданылмауы керек:

– **Деректерді жалғандау:** ЖИ арқылы зерттеуге қажетті статистикалық немесе эксперименттік деректерді ойдан шығаруға болмайды.

– **Түпнұсқа зерттеу жұмысын жазу:** Диссертацияның әдебиет шолуын, әдістемеін, талдауын және қорытындысын ЖИ-ге толығымен жаздыру.

– **Сілтемелерді/Дәйексөздерді ойдан шығару:** ЖИ-ден сілтемелер тізімін сұрау, себебі ЖИ-дің көбінесе бар болмайтын ғылыми еңбектерге сілтеме жасауы мүмкін (бұл академиялық жалғандық болып саналады).

[Gemini AI құралы]

11. ПЛАГИАТТЫ ТЕКСЕРУ РӘСІМІ

Плагиат – бұл басқа адамдардың жұмысын немесе идеяларын өзіне иемдену. Университеттің магистратура бағдарламалары академиялық адалдық деңгейі жоғары зерттеушілерді даярлауға бағытталған.

Магистрлік диссертацияны / жобаны магистрант өз бетінше орындауы керек. Диссертацияда/жобада пайдаланылған барлық дереккөздер мәтіндегі және әдебиеттер тізіміндегі дереккөздің барлық мәліметтерін көрсетумен дәйексөз келтіріліп және/немесе өз сөзімен айтылуы керек.

Плагиат мысалдары мыналарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

– дереккөзге тиісті сілтеме жасамай біреудің жұмысына сөзбе сөз сілтеме жасау;
– дереккөзге тиісті сілтеме жасамай кейбір сөздерді немесе сөз тәртібін өзгерту арқылы басқа адамның туындысын қайталау;

– авторға сілтеме жасамай, басқа біреуден алынған идеяларды пайдалану,
– тіпті автор дереккөздер мен бет нөмірлерін көрсеткен болса да (яғни «дәйексөз алынған» деген сөздің болмауы);

– интернеттен көшіріп қою;

– жұмысты кім орындағанын нақты көрсетпестен, біреудің жұмысын магистранттың жеке жұмысының бөлігі ретінде ұсыну. Мәселен, кәсіби агенттіктер, жеке тұлғалар немесе бірлескен жоба аясында басқалар жүргізген зерттеулер арқылы жұмыс сатып алу немесе тапсырыс беру немесе басқа магистранттың диссертациясынан немесе жұмысынан мәтінді көшіру;

– тиісті сілтемесіз басқа тілден жай ғана аудару арқылы басқа біреудің жұмысын

өз жұмысының бір бөлігі ретінде көрсету;

– ғылыми жетекшінің рұқсатынсыз және бұрын жарияланған жұмысына сілтемелер жасамай, яғни бұрын басқа курста қолданылған немесе басқа жерде түпнұсқа жұмыс ретінде жарияланған өз жұмысын жіберу (плагиаттың өзі).

Плагиат басқа адаммен, соның ішінде басқа студентпен бірлесіп жұмыс істеуге рұқсат етілген жағдайларды қоспағанда, сөз байласу нәтижесінде де болуы мүмкін. Магистранттар өздеріне үшінші тұлғалардан, мысалы, магистрлік диссертацияның/жобаның тілі мен стиліне қатысты елеулі көмек көрсетілген жағдайларда ашық мәлімдеуі тиіс.

Университет ғылыми этикаға тікелей қайшы келетін плагиатқа өте байыпты қарайтынын және плагиат анықталған жағдайда диссертациялық жұмысты қорғауға жіберілмейтінін, сондай-ақ ғылыми этиканы бұзғаны үшін білім алушыны Университеттен шығаруы мүмкін екендігін атап өту маңызды.

Өз БББ бойынша магистрлік диссертацияларды қорғау бойынша АК жұмысы басталғанға дейін алдын ала қорғаудан сәтті өткен және норма бақылау рәсімінен өткен орындалған магистрлік диссертацияны/жобаны магистрант «Platonus» жүйесіне жүктеу және жұмысты плагиатқа тексеру үшін түпкілікті редакцияда ұсынады.

Магистрлік диссертация / жоба плагиатқа тексеруден сәтті өткен кезде қорғауға жіберіледі.

Деректерді бұрмалау белгілері анықталған жағдайда, соның ішінде плагиатқа қарсы жүйені пайдаланбау мақсатында мәтінді ресімдеу ерекшеліктерін (аз олқылықтар, әріптерді ауыстыру, ақ белгілер) пайдаланған жағдайда, жұмыс қорғауға жіберілмейді.

Магистрант регламенттелген мерзімде плагиатқа тексеру үшін жұмысты ұсыну жауапкершілігін өзі атқарады. Плагиатқа жұмыстарды ұсыну мерзімдері тиісті оқу жылының академиялық күнтізбесімен реттеледі.

Алдын ала қорғау рәсімінен сәтті өткеннен кейін, ғылыми жетекшінің және ресми сыртқы рецензенттің «қорғауға жіберілді» деген қорытындысы және оң пікірлері, авторға және көшіру көзіне (магистрлік диссертацияны/жобаны плагиат тұрғысынан тексеру) сілтемесіз көшіру мәніне магистрлік жобаны тексеру туралы қорытынды және қорытынды болған кезде, автор магистрлік диссертацияны/жобаны белгіленген қорғау мерзімінен 3 күн бұрын аттестаттау комиссиясына ұсынады.

Академиялық адалдық қағидаттарын бұзу, соның ішінде өзге тұлғалардың жұмысын пайдалану, плагиат фактісінің анықталуы және екі рет қорғау мүмкіндігін толық пайдаланып, екі мүмкіндікте де оң нәтиже көрсетпеген (немесе белгіленген мерзімнен асып кеткен) жағдайда магистрант оқу орнынан шығарылады және қайта оқуға қабылдана алмайды.

Магистрантты оқудан шығару туралы шешім Басқарма төрағасы – Ректордың бұйрығымен рәсімделеді.

Магистранттың диссертациялық жұмысы белгіленген талаптарға сәйкес келмеген, белгіленген мерзімде орындалмаған, қорғауға қажетті құжаттарды уақытылы тапсырмаған, рәсімдеу тәртібін бұзған немесе қорғауға дәлелсіз себеппен келмей қалған жағдайларда магистрант оқу орнынан шығарылады. Академиялық

адалдық қағидаттарын бұзуды қоспағанда, магистрант келесі оқу жылында оқуын жалғастыру мақсатында ақылы негізде қайта қабылдана алады және қорытынды аттестаттауға жіберіледі.

Қайта қабылдау және қорытынды аттестаттауға жіберу Басқарма төрағасы – Ректордың бұйрығымен рәсімделеді.

Магистранттардың плагиатына бітіру жұмысын тексеру кезінде ұқсастық коэффициенттерінің ұсынылатын шекті көрсеткіштері:

- КП1 – 30%, КП2 – 5%
- Әріптерді ауыстыру-0
- Аралықтар-0
- Микро олқылықтар-0
- Ақ белгілер-0
- AI - 15%

Жасанды интеллект көмегімен жасалған мазмұн көлемі диссертацияның жалпы көлемінің 20% - нан аспауы керек. Егер зерттеу пәні ЖИ-нің өзі болса (мысалы, ЖИ алгоритмдерінің өнімділігін талдау, ЖИ этикасын зерттеу), диссертацияға қосымшаға ғылыми жетекші қол қойған негіздемесі бар есеп енгізілген жағдайда бұл шектеуді 40% - ға дейін арттыруға болады.

Егер магистрлік диссертация мазмұнында әр білім беру бағдарламасына қатысты терминдер, формулалар, код сөздер, этнографиялық сөздер тағы да басқа да плагиатқа жатпайтын терминдер мен ақпараттар кездессе Институт деңгейінде сапаны қамтамасыз ету комитетінің рұқсатымен ғана қорғауға жіберіледі.

ПЛАГИАТ БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚ

Плагиат деген не?

Плагиат – бұл басқа автордың жұмысын, идеясын немесе сөзін оның рұқсатынсыз және сілтемесіз өзінікіндей көрсету. Бұл - академиялық адалдықтың ең ауыр бұзушылығы.

Магистрлік диссертация жазу барысында академиялық адалдықты бұзбау үшін келесідей нұсқаулықтарға басты назар аудару керек:

1. Түпнұсқалықты қалыптастыру.

– **Өз ойыңызды бірінші қойыңыз:** Әрбір бөлімді жазуды бастамас бұрын, алдымен тақырып бойынша өз түсінігіңізді, идеяңызды және алғашқы қорытындыларыңызды жазып алыңыз. Содан кейін ғана оны ғылыми дереккөздермен салыстырып, дәлелдеңіз.

– **Кестелер мен суреттер:** Егер қандай да бір кестені, диаграмманы немесе суретті пайдалансаңыз, оның астына **міндетті түрде** дереккөзді (сілтемені) көрсетіңіз. Мүмкіндігінше, деректерді өңдеп, өз форматыңызда ұсыныңыз.

– **Талдау және синтез:** Жай ғана мәтінді көшірудің орнына, бірнеше дереккөзді оқып, оларды **салыстырыңыз, талдаңыз және өз сөзіңізбен қорытындылаңыз** (синтездеңіз). Бұл – түпнұсқалықтың негізі.

2. Дұрыс дәйексөз келтіру (цитирлеу) ережелері

Плагиаттың басым бөлігі дұрыс сілтеме жасамаудан туындайды.

Тікелей дәйексөз, Басқа автордың сөзін өзгертпей, дәлме-дәл көшіру.

Қайта өңдеу, Басқа автордың идеясын өз сөзіңізбен жеткізу, бірақ мағынасын сақтау.

Жалпыға мәлім фактілер, Мәтінді өзгертіп жазғаннан кейін де, міндетті түрде мәтін соңына дереккөзді (автор, жылы) көрсетіңіз. Жалпы ғылыми қағидалар, тарихи даталар немесе кеңінен таралған фактілер.

3. Өзіндік плагиат (Автоплагиат)

– **Ескеру:** Өзіңіздің бұрынғы курстық жұмыстарыңыздан, баяндамаларыңыздан немесе мақалаңыздан мәтінді көшіргенде де, оған сілтеме жасау қажет.

– **Себебі:** Университет сізге магистрлік диссертация үшін жаңа ғылыми нәтиже және жаңа мәтін күтеді. Бұрынғы жұмысыңызға сілтемесіз пайдалану – академиялық адалдық талаптарын бұзу болып есептеледі.

4. Антиплагиат бағдарламасын қолдану

– **Тексеру Қажеттілігі:** Университет сіздің жұмысыңызды арнайы бағдарламалар арқылы тексеруі міндетті. Сіз де диссертацияны ғылыми жетекшіге өткізбес бұрын, алдын ала тексеріңіз.

– **Түпнұсқалық Межесі:** Көптеген Қазақстандық университеттердегі магистрлік диссертациялар үшін түпнұсқалық пайызы 65-75% кем болмауы керек. Бұл талапты әрқашан есте ұстаңыз. Егер пайыз төмен болса, қорғауға жіберілмейсіз.

5. Салдары

Егер диссертацияда плагиат анықталса:

1. Сіздің жұмысыңыз қорғауға жіберілмейді.

2. Сізге қайта жазуға аз ғана уақыт берілуі мүмкін немесе жұмыс толық қабылданбауы мүмкін.

3. Ең ауыр жағдайда, Сіз оқудан шығарылуыңыз мүмкін.

Есіңізде болсын: Сіздің магистрлік жұмысыңыз – тек қана диплом емес, бұл Сіздің ғылымға қосқан жеке үлесіңіз және өзіңіздің кәсіби біліктілігіңіздің көрсеткіші! Академиялық адалдықты сақтау — сіздің мансабыңыздағы ең маңызды қадам.

12. АЛДЫН АЛА ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ҚОРҒАУ РӘСІМІ

Магистрлік диссертацияны/жобаны алдын ала қорғау рәсімі магистранттардың қатысуымен кафедраның ашық отырысында қорғауға дейін бір айдан кешіктірілмей жүргізіледі.

Алдын ала қорғау рәсімі бағаланбайды, оның негізгі мақсаты – магистрантты қорғауға дайындау, жұмыстың тұтастығы мен толықтығына көз жеткізу. Алдын ала қорғаудың сәтті өтуімен, жұмыс туралы маңызды ескертулерсіз және комиссия мүшелерінің қарсылықтарынсыз магистрлік диссертация/жоба қорғауға рұқсат алады.

Алдын ала қорғау рәсімінен сәтті өткен және белгіленген талаптарға сәйкес рәсімделген аяқталған магистрлік диссертацияға/жобаға магистрант қол қояды және ғылыми жетекшіге ұсынылады. Ғылыми жетекші магистрлік диссертацияға /

жобаға жазбаша пікір жазады.

Пікірде магистранттың магистрлік диссертация/жоба жазу барысында көрсеткен зерттелетін мәселе бойынша теориялық білімі мен практикалық дағдылары бағаланады. Сондай-ақ жұмысты орындау кезінде магистранттың дербестік дәрежесі, қорытынды мен ұсыныстарды негіздеуге магистранттың жеке үлесі, жұмысты орындау кестесінің сақталуы көрсетіледі. Пікірде орындалған магистрлік диссертацияның / жобаның магистранттың бітіру жұмысына қойылатын талаптарға сәйкестігі көрсетіледі (Ережеге 2-қосымша)

- таңдалған тақырыптың өзектілігін және/ немесе магистрлік диссертацияның / жобаның мазмұнын бағалау;
- бағалау дереккөздерді пайдалану және әдебиеттерге шолу;
- бағалау әдістемесі (теориялық негіздері);
- бағалау зерттеу нәтижелері мен қорытындылары;
- бағалауды ұйымдастыру және құрылымы (диссертацияның / жобаның мазмұны мен ресімделуіндегі кемшіліктерді талдау);
- диссертация /жоба жазу сапасын бағалау;
- жұмыстың қорғауға дайындығын бағалау.

Пікір магистрлік диссертацияны/жобаны қорғауға жіберу мүмкіндігі (мүмкінсіздігі) туралы қорытындымен аяқталады.

Магистрлік диссертация/жоба мақұлданған жағдайда жетекші оған қол қояды және қорғауға жіберу туралы өзінің жазбаша пікірімен бірге кафедра меңгерушісіне қорғауға дейін 10 (он) жұмыс күні бұрын ұсынады.

Ғылыми жетекшінің пікірі магистрантқа «қорғауға жіберілді» немесе «қорғауға жіберілмеді» деген дәлелді қорытындысын көрсете отырып, алдын ала қорғау рәсімінен өткен күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде беріледі.

Магистрлік диссертация / жоба мақұлданбаған жағдайда, ғылыми жетекші оған қол қоймайды, бірақ жазбаша пікір жазады, онда ол жұмысты қорғауға жібермеу туралы шешімін негіздейді.

Осы материалдардың негізінде кафедра меңгерушісі/бағдарлама көшбасшысы осы магистрлік жұмыс бойынша түпкілікті шешім қабылдайды, бұл туралы титулдық параққа тиісті жазба жасайды. Егер кафедра меңгерушісі магистрантты магистрлік диссертацияны/жобаны қорғауға жіберу мүмкін емес деп есептесе, бұл мәселе осы магистранттың және оның ғылыми жетекшісінің міндетті қатысуымен кафедра отырысында қаралады.

Алдын ала қорғауға магистрант кем дегенде 80% дайын болуы керек. Мұнда бітіруші түлек емтихан алушыларға толығымен дайын және ресімделген жобаны, (мүмкіндігінше, бірақ дұрысырақ!) үлестірме материалды ұсынады. Ғылыми-зерттеу жұмысының авторы өз жобасын, жарияланымдар тізімін және олардың баспа таңбасын ұсынуы тиіс (егер жарияланым әлі шықпаған, бірақ қабылданған жағдайда, басылымның нөмірі мен жарияланым шыққан күнін көрсете отырып, басылымның редакциясынан растауды ұсыну талап етіледі) (Ережеге 3-қосымша), сондай-ақ тікелей қорғаудағыдай: барлық регламенттерді ескере отырып сөз сөйлеу, презентациялар, графикалық немесе басқа қосымша материалдар, комиссия мүшелерінің сұрақтарына жауап береді. Осы алдын ала қорғауға ілеспе

құжаттарды тіркеудің қажеті жоқ, бірақ егер олар дайын болса, бұл түлекке біршама артықшылық болады.

Магистрлік диссертацияны/жобаны қорғау келесілер болған жағдайда жүзеге асырылады:

- ғылыми жетекшінің оң пікірі;
- ғылыми еңбектерінің тізімі, ғылыми және/немесе педагогикалық бағыттағы ғылыми басылымдарда диссертация тақырыбы бойынша кемінде бір жарияланым немесе халықаралық немесе республикалық ғылыми конференцияда баяндама жасау;
- қорғауға ұсыныстар туралы бітіруші кафедраның шешімдері (кафедра отырысының хаттамасынан үзінді);
- біліктілігі (ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы, философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор немесе магистр дәрежесі) қорғалатын жұмыс бейініне сәйкес келетін, диссертацияның жан-жақты сипаттамасы және тиісті мамандық бойынша «магистр» дәрежесін беру мүмкіндігі туралы дәлелді қорытынды берілетін рецензенттің пікірі;

АК-да орындалған магистрлік диссертацияның ғылыми және практикалық құндылығын сипаттайтын басқа да материалдар, ғылыми зерттеу нәтижелерін енгізу туралы анықтамалар немесе актілер, макеттер және т.б. ұсынылуы мүмкін.

Магистрлік диссертацияны қорғау жалпы құрамнан оның мүшелерінің кемінде 2/3 бөлігі қатысатын АК ашық отырысында өткізіледі.

Ғылыми жетекші магистрлік диссертацияны қорғауға қатысуға міндетті.

Мемлекеттік тілде жазылған магистрлік диссертация ұсынылған жағдайда магистранттың өтініші бойынша және отырысқа қатысушы АК және рецензент мүшелерінің кемінде 2/3 келісімімен қорғау диссертация жазылған тілде жүргізілуі мүмкін. Қажет болған жағдайда АК аудармашыны қамтамасыз етеді.

Бір магистрлік диссертацияны қорғау ұзақтығы 10 минуттан аспауы керек.

Егер ғылыми жетекші және / немесе бітіруші кафедра «қорғауға рұқсат берілмейді» немесе «қорғауға ұсынылмайды» деген теріс қорытынды берген жағдайда магистрант бітіру жұмысын қорғамайды.

Магистратураның білім беру бағдарламасының теориялық оқытудың толық курсы менгерген, бірақ ғылыми-зерттеу компонентін орындамаған магистрантқа зерттеу компонентінің кредиттерін қайта игеруге және келесі оқу жылында магистрлік диссертацияны/жобаны ақылы негізде қорғауға мүмкіндік беріледі.

Бейіндік/ғылыми-педагогикалық магистратураның білім беру бағдарламасының теориялық оқытудың толық курсы менгерген, бірақ белгіленген мерзімде магистрлік диссертация қорғамаған магистрантқа магистратурада оқу мерзімі ұзартылады.

АК техникалық хатшысы магистрлік диссертацияны қорғау туралы хабарлайды, тақырыпты, ғылыми жетекшінің және рецензенттің тегін атайды, қажетті құжаттардың болуы және олардың белгіленген талаптарға сәйкестігі туралы баяндайды.

Магистрант 10 минуттан аспайтын баяндама жасайды, онда зерттеудің мақсаты мен міндеттерін қысқаша және нақты сипаттайды, магистрлік диссертацияның негізгі ережелерін баяндайды, қорытындылар мен ұсыныстарды негізді түрде дәлелдейді, қажет болған жағдайда дайындалған үлестірме, графикалық, презентациялық материалға жүгінеді.

Магистрлік диссертацияларды қорғау кестесі бекітілген академиялық күнтізбеге сәйкес бекітіледі. Және қорғауға күніне кемінде 6-8 магистрант жіберіледі. Магистрлік диссертацияларды қорғау АК-тың ашық кеңесінде оның 2/3 кем емес мүшелерінің қатысуымен өткізіледі.

Осыдан кейін ғылыми пікірталас басталады. АК мүшелері магистрантқа магистрлік диссертацияда, зерттеу әдістерінде туындаған мәселелер бойынша сұрақтар қояды, эксперименттік жұмыстың нәтижелері мен рәсімдерін нақтылайды және т. б.

Магистранттың жауаптарынан кейін төраға ғылыми жетекшіге және рецензентке сөз береді немесе олар болмаған жағдайда ғылыми жетекші мен рецензенттің пікірлерін оқиды.

Пікірлер оқылғаннан кейін магистрантқа пікірлердегі ескертулерге жауап беру үшін сөз беріледі.

Магистрлік диссертацияны қорғауды бағалау, сондай-ақ «магистр» дәрежесін беру туралы шешімдерді АК отырысқа қатысқан Комиссия мүшелерінің жай көпшілік даусымен ашық дауыс беру арқылы қабылдайды.

Магистрлік диссертацияны/жобаны қорғау нәтижелері бойынша бағалау айдары негізінде балдық-рейтингтік әріптік жүйе бойынша баға қойылады (Ережеге 5-қосымша).

Әрбір магистрантқа техникалық хатшы белгіленген нысан бойынша АК отырыстарының хаттамасын жүргізеді (Ережеге 6-қосымша). Хаттамаларға отырысқа қатысқан мемлекеттік аттестаттау комиссиясының төрағасы мен мүшелері қол қояды.

Магистрлік диссертацияны/жобаны қорғау нәтижелері АК отырысының хаттамасы ресімделгеннен кейін сол күні жарияланады.

Қорытынды аттестаттаудан өткен, магистратураның тиісті кәсіптік оқу бағдарламасын меңгергенін растаған және магистрлік диссертацияны/жобаны көпшілік алдында қорғаған білім алушыға АК шешімімен тиісті ББ бойынша «магистр» академиялық дәрежесі беріледі және өз үлгісіндегі диплом беріледі.

Қорғаудан кейін материалдармен және құжаттармен барлық магистрлік жұмыстарды бітіруші кафедра университеттің мұрағатына өткізеді.

13. РЕЦЕНЗИЯЛАУ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ РӘСІМІ

Магистрлік диссертация / жоба міндетті түрде рецензияланады. Ғылыми жетекшінің пікірімен бірге бітіруші кафедраның қорғауға ұсынған жұмысы рецензентке жіберіледі.

Рецензенттердің тізімі шығарушы кафедра меңгерушісінің ұсынуы бойынша Басқарма Төрағасы-Ректордың бұйрығымен жалпы тізіммен бекітіледі. Рецензенттің біліктілігі (ғылыми немесе академиялық дәрежесі) қорғалатын жұмыс бағытына сәйкес келуі керек. Рецензенттің бейіні бойынша ғылым кандидаты немесе докторы, PhD дәрежесі болуы, диссертация тақырыптарымен байланысты нөлдік емес импакт-факторы бар жарияланымдармен расталған елеулі немесе салмақты жұмыс тәжірибесі болуы тиіс.

Рецензент рецензияланатын магистрлік диссертацияның/жобаның негізгі ережелеріне талдау жүргізуге (Ережеге 4-қосымша), сондай-ақ тандалған тақырыптың өзектілігін, оны ашуға деген көзқарастың дербестігін, ғылыми зерттеу әдістерін қолдана білуін, қорытындылар мен ұсыныстардың негізділік дәрежесін, алынған нәтижелердің дұрыстығын, олардың жаңалығы мен практикалық маңыздылығын бағалауға міндетті. Мұндай жұмыстың жағымды жақтарымен қатар кемшіліктер де байқалады, атап айтқанда, материалды ұсынудың қисындылығы мен сауаттылығынан ауытқулар көрсетіледі, нақты қателіктер анықталады және т. б. рецензия көлемі әдетте мәтіннің бір немесе екі бетін құрайды (пікірге рецензент қол қойып, ол жұмыс істейтін ұйымның мөрімен расталуы керек).

Рецензия қорғауға дейін 3 күннен кешіктірілмей алынуы керек.

14. МАГИСТРЛІК ЖОБА/ДИССЕРТАЦИЯ ЖАЗУ ЖӘНЕ РӘСІМДЕУ

Келесі ұсыныстар сіздің магистрлік диссертацияңыздың/жобаңыздың жазбаша және ауызша презентациясының сапасын қамтамасыз етуге бағытталған. Оларды мүмкіндігінше дәл орындау ұсынылады. Магистранттардың жұмысына ыңғайлы болу үшін магистрлік диссертацияның/жобаның жазбаша презентациясының келесі нұсқасы ұсынылады (төмендегі кестені қараңыз):

МАГИСТРЛІК ЖОБА/ДИССЕРТАЦИЯНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

Магистрлік диссертация/жоба қолжазба түрінде келесі тілдердің бірінде ұсынылады: қазақ, орыс немесе ағылшын

Құрамы	Магистрлік диссертацияны толтыру және рәсімдеу
Титул парағы	А қосымшасында келтірілген үлгі бойынша ресімделеді.
Магистрлік диссертацияның көлемі:	негізгі мәтін бойынша — шамамен 65–70бет; Ағылшын тілінде жазылған магистрлік диссертацияның көлемі: 45-50 бет Көлемге титул беті, мазмұн, пайдаланылған әдебиеттер тізімі және қосымшалар толық кірмейді.
Мазмұны	Тиісті бөлім басталатын беттерді көрсете отырып, магистрлік диссертацияның жекелеген бөліктерінің (тараулар мен абзацтардың) орналасу тәртібін қамтиды. Бұл ретте тақырыптар мен олардың индекстері мәтінге қатаң сәйкес келтірілген
Кіріспе	Бұл магистрлік жұмыстың кіріспе бөлігі, онда проблеманы зерттеу мен дамытудың негізгі тенденциялары қарастырылады, оның қазіргі жағдайы талданады, мәселенің теориялық және практикалық өзектілігі негізделеді, жұмыстың мақсаты мен міндеттері тұжырымдалады, зерттеу объектісіне, бастапқы базаға және жұмыста қолданылатын басқа ақпаратқа қысқаша сипаттама беріледі. Кіріспе көлемі: 3-5 Бет басып шығарылған мәтін. Мазмұны бойынша ол ұсынылуы керек: зерттеудің өзектілігі, ол бірнеше факторлармен анықталады: зерттелетін құбылысқа қатысты теориялық құрылымдарды толықтыру қажеттілігі; ғылымның жаңа эмпирикалық мәліметтерге және жекелеген қызмет түрлері бойынша қолданылатын әдістерді немесе басқарудың нақты технологияларын жетілдіруге деген қажеттілігі; тақырыптың даму дәрежесі ғылыми әдебиеттердегі мәлімделген мәселелердің зерттелу деңгейін, сондай-ақ әзірленіп жатқан тақырып шеңберіндегі ғылыми зерттеулердің бағыттарын көрсетеді. ғылыми жаңалық-бұл авторға алған нәтижелерін және жалпы зерттеуді сипаттау кезінде "бірінші рет" ұғымын қолдануға құқық беретін белгі. Көптеген ғылымдар үшін ғылыми жаңалық практикаға енгізілген және жаңа әлеуметтік - экономикалық нәтижелерге қол жеткізуге айтарлықтай әсер ететін теориялық ережелердің, алғаш тұжырымдалған, мазмұнды негізделген, әдістемелік ұсыныстардың болуымен көрінеді. Жалпы ғылымның немесе оның жекелеген бағыттарының одан әрі дамуына ықпал ететін диссертациялық зерттеудің ережелері ғана жаңа болуы мүмкін. Зерттеудің мақсаты-қажетті түпкілікті нәтиже зерттеу. Жұмыстың мақсаттары әр түрлі болуы мүмкін (бұрын зерттелмеген, аз зерттелген, қарама-қайшы зерттелген құбылыстардың сипаттамасын анықтау; құбылыстардың өзара байланысын анықтау; құбылыстың динамикасын зерттеу; жалпылау, жалпы заңдылықтарды анықтау, классификация, типология құру; әдістеме жасау; технологияларды бейімдеу, яғни қолда бар технологияларды оларды жаңа мәселелерді шешуде

	қолдануға бейімдеу); зерттеу міндеттері-алға қойылған гипотезаға сәйкес мақсатқа жетудің жолдары мен құралдарын таңдау; зерттеу объектісі адам, белгілі бір жүйедегі басқару процесі, адам қызметінің құбылыстары мен нәтижелері болуы мүмкін; зерттеу пәні әрқашан объектінің белгілі бір қасиеттері, олардың арақатынасы, объектінің тәуелділігі және қасиеттері кез-келген жағдайға байланысты. Заттың сипаттамалары өлшенеді, анықталады, жіктеледі. Зерттеу тақырыбы жалпы құбылыстар, олардың жеке жақтары, аспектілері және жеке тараптар мен тұтас арасындағы қатынастар болуы мүмкін; зерттеу әдістемесі зерттеу тақырыбын әзірлеу, оның мақсатына жету және қойылған міндеттерді шешу үшін жұмыста қолданылатын зерттеу қызметінің әдістерінің жиынтығын сипаттайды. зерттеудің (тақырыптың) практикалық маңыздылығы белгілі бір ғылыми зерттеудің сипатына байланысты. Егер диссертация әдіснамалық сипатта болса (теориялық зерттеу), онда оның практикалық маңыздылығы ғылыми мақалаларда зерттеудің негізгі нәтижелерін жариялауда; ғылыми-практикалық конференцияларда зерттеу нәтижелерін сынақтан өткізуде; жоғары және орта оқу орындарының оқу процесінде ғылыми әзірлемелерді пайдалануда; әлеуметтік - экономикалық дамудың мемлекеттік және аймақтық бағдарламаларын әзірлеуге қатысуда көрінуі мүмкін. салалар. Егер диссертация әдістемелік сипатта болса (қолданбалы зерттеу), онда оның практикалық маңыздылығы эксперименттік жұмыс нәтижесінде елдің, аймақтың, кешеннің, Ұйымның экономикалық, техникалық немесе әлеуметтік дамуын жетілдірудің ғылыми негізделген және сыналған әдістері мен құралдарының болуымен көрінуі мүмкін. Бұған жаңа ғылыми негіздеу және белгілі бір қызмет түрінің қолданыстағы жүйелерін, әдістері мен құралдарын дамыту бойынша зерттеулер кіреді. Мәлімделген жұмыс тақырыбы толығымен ашылуы керек екенін есте ұстаған жөн. Тәжірибе немесе тақырыпты түсіну үшін маңызды мәселелерді қарастырмай қалдыру маңызды жұмысты бағалауға әсер ететін қателік. Егерде зерттеу көлемінің шектеулі болуына байланысты қарастыру мүмкін емес, содан кейін бұл кіріспеді талқылануы керек. Әдістемелік сипаттағы ғылыми нәтижелерді енгізу формалары әр түрлі болуы мүмкін. Олардың негізгілері: - реттеу жүйелерін жетілдіру бойынша ұсыныстар; - процестерді басқарудың экономикалық механизмін жетілдіру бойынша ұсыныстар және т. б.; -мүдделі ұйымдар бекіткен немесе пайдалануға ұсынылған нормативтік және әдістемелік құжаттар.
--	--

1 тарау. Мәселені зерттеудің теориялық және әдістемелік негіздері.	Бұл тарауда зерттелетін мәселенің зерттелу дәрежесі бағаланады, ғылыми әдебиеттерде әр түрлі қамтылған теориялық және іс жүзінде шешілген және талқыланатын мәселелер қарастырылады. Мәселені зерттеу барысында өз көзқарасыңызды білдіру және негіздеу қажет. Бөлімде әдебиеттерге, проблема бойынша алдыңғы қатарлы отандық және шетелдік тәжірибелерге шолу жасалады, зерттеу тұжырымдамасы тұжырымдалады, теориялық және әдіснамалық негіздерді неғұрлым толық ашу үшін магистранттар бірінші тараудың жеке параграфында жалпы ғылыми тәсілдер мен таным әдістерінің (жүйелік және кешенді тәсілдер, тарихи және логикалық тәсілдер, жүйелерді дамытудың өмірлік циклі тұжырымдамасы) қолданылу дәрежесін бағалау нәтижелерін ұсына алады, модельдеу әдістері және т.б.) магистрлік жұмыстың пәні ретінде әрекет ететін мәселелерді зерттеу процесінде. Белгілі бір зерттеу объектісіндегі мәселені талдау әдістемесі негізделген. Әдебиеттерді шолу негізінде зерттелетін мәселелер бойынша негізгі категориялар мен ұғымдардың мазмұны мен өзара байланысы ашылады. Зерттеу мәселесі тұжырымдалып, негізгі гипотезалар алға тартылады.
2 тарау. Зерттелетін мәселені талдау	Екінші тарауда қарастырылатын категориялардың мәнін көрсету формалары, оларды қолдану мен жұмыс істеудің жүйелері мен механизмдері ашылады. Бұл мәселелерді ашу нақты кәсіпорынның (ұйымның), кәсіпорындар тобының, экономика саласының немесе жекелеген елдің немесе әлемнің практикалық деректері негізінде жүргізіледі. Екінші тараудың бірінші абзацында зерттелетін зерттеу объектісінің қысқаша сипаттамасын ұсынуға болады. Екінші тараудың параграфтарының бірінде бірінші тарауда теориялық сипатталған мәселені зерттеу үшін оның белгілі бір ұйымда (кәсіпорында және т.б.) көрінуінің практикалық аспектілері талданады. Зерттеуге арналған практикалық материалдар жеткілікті толық және сенімді болуы керек, сонда оларға сүйене отырып, жағдайды диагностикалауға, зерттелетін кәсіпорында (ұйымда) кемшіліктер мен проблемаларды анықтауға болады.

3-тарау. Зерттелетін мәселені шешу бойынша ұсынымдар әзірлеу және іс-шараларды негіздеу	Бұл тарауда теориялық зерттеулерге, талдау нәтижелеріне және озық тәжірибеге сүйене отырып, ұйымда қойылған мәселені шешу бойынша ұсыныстар мен іс-шараларды негіздеу қажет. Автордың ұсыныстары мен ұсыныстары: - ұйымның II тарауында жүргізілген зерттеу нәтижелеріне және I тарауда баяндалған теориялық және әдістемелік ережелерге сүйену; - нақты, нақты, Күрделі, орташа қауіпті, ұйымның сыртқы ортасымен үйлесімді, жақсы құрылымдалған, оларды топтастырған жөн; - отандық және шетелдік озық тәжірибені, оның дамуының негізгі үрдістерін ескеру; - кәсіпорын үшін практикалық құндылыққа ие болу; - зерттелетін мәселенің салалық, аумақтық және ұйымдастырушылық ерекшеліктерін көрсету. Зерттелетін проблеманы жетілдіру, жүйелерді оңтайландыру, компанияның инновациялық әлеуетін арттыру жолдарын белгілеу қажет, магистрлік диссертацияның мақсаты мен міндеттерін іске асыруды қамтамасыз ететін шешімдер негізделеді және қабылданады.
Қорытынды	Жұмыстың дербес бөлімі ретінде қорытынды жүргізілген зерттеудің негізгі аналитикалық қорытындыларына қысқаша шолуды және оның барысында алынған нәтижелердің сипаттамасын қамтуы керек. Бөлімдер бойынша презентация магистранттың таңдаған және негізделген зерттеу әдістемесі тұрғысынан қисынды болуы керек, бұл оның ғылыми деңгейін бағалауға мүмкіндік береді. Бұл ретте қорытындыда жүргізілген есептеулердің, талдау мен бағалаудың қорытынды нәтижелері ғана емес, сондай-ақ автордың неғұрлым қызықты ұсыныстары мен ұсыныстары көрсетілуі тиіс. Магистрлік диссертацияны жазу барысында магистранттың өзі алған маңызды нәтижелерге ерекше назар аударылады. Тұтастай алғанда, қорытындыда ұсынылған қорытындылар мен зерттеу нәтижелері автордың жұмыстың басында (кіріспеде) қойған барлық міндеттерінің шешімін дәйекті түрде көрсетуі керек, бұл жүргізілген жұмыстың толықтығы мен толықтығын бағалауға мүмкіндік береді. Қорытындының көлемі баспа мәтінінің 3-5 бетін құрауы мүмкін.

Әдебиеттер тізімі	Магистрлік диссертация тақырыбы бойынша дереккөздерді таңдау білім алушылардың өз бетінше жүзеге асырылады. Ғылыми жетекші оған жұмыстың негізгі бағыттарын анықтауға көмектеседі, оны жазу кезінде қолданылуы керек ең маңызды ғылыми дереккөздерді көрсетеді, оларды қайдан табуға болатындығын түсіндіреді. Әдебиеттер тізіміндегі дереккөздер негізгі бөлімдердің мәтінінде оларға сілтемелердің пайда болу ретімен орналастырылған. Бұл ретте, тәртіпке қарамастан, нормативтік актілер әдетте алда болады. Осыған сүйене отырып, көздерді орналастырудың келесі тәртібін белгіленген ереже деп санауға болады: * нормативтік актілер; * кітаптар, монографиялар, диссертациялар; * баспа периодикасы; * жергілікті қол жеткізудің электрондық тасымалдағыштарындағы көздер; * электрондық қашықтан қол жеткізу құралдарындағы көздер (яғни интернет көздері). Әр бөлімде алдымен орыс тіліндегі, содан кейін шет тілдеріндегі дереккөздер бар. Тізімде магистрлік диссертация жазу кезінде пайдаланылған дереккөздер туралы мәліметтер болуы керек. Осындай тізімге енгізілген әрбір әдеби дереккөз диссертацияның қолжазбасында көрініс табуы керек. Егер оның авторы кез-келген қарызға алынған фактілерге сілтеме жасаса немесе басқа авторлардың еңбектеріне сілтеме жасаса, онда ол сілтемеде келтірілген материалдардың қайдан алынғанын көрсетуі керек. Библиографиялық тізімге диссертация мәтінінде сілтемелері жоқ және іс жүзінде пайдаланылмаған жұмыстарды енгізуге болмайды. Бұл тізімге энциклопедияларды, анықтамалықтарды, көркем емес кітаптарды, газеттерді қосу ұсынылмайды. Сілтемелер пайдаланылған Көздер тізімі бойынша дереккөз нөмірін және [14, 367-бет] немесе [47, 16-18-бет] сияқты бет нөмірлерін/нөмірлерін көрсете отырып, төртбұрышты жақшамен ресімделеді. Пайдаланылған Көздер тізімі көздердің кемінде 50 атауын қамтуы тиіс. Дизайн мысалы В қосымшасында келтірілген.
Қосымшалар	Қосымшаларға көмекші материалдар, кестелер, диаграммалар, суреттер, фотосуреттер және т.б. қосымшалар негізгі бөлімдердің мәтінінде оларға сілтемелердің пайда болу ретімен орналастырылған. Қолданбаларға мыналар кіруі мүмкін: - бастапқы және қосалқы цифрлық деректерді қамтитын кестелер мен графиктер; - математикалық есептеулер, формулалар; - сызбалар, суреттер; - шаруашылық қызметті талдау үшін пайдаланылатын кәсіпорынның баланстары; - сауалнамалар, тесттер; - көмекші сипаттағы иллюстрациялар және т. б.

Диссертацияның ғылыми жетекшісінің пікірі	Г қосымшасында келтірілген үлгі бойынша ресімделеді, шолу парақтың екі жағынан басылады. Диссертациямен және басқалармен бірге дискіде ұсынылады құжаттармен.
Магистрлік диссертацияға шолу (рецензия)	Д қосымшасында келтірілген үлгі бойынша ресімделеді, рецензия парақтың екі жағынан басылады. Диссертациямен және басқа құжаттармен бірге дискіде ұсынылады.
Магистрлік диссертацияны орындау барысында алынған нәтижелерді енгізу туралы анықтама (қажет болған жағдайда басшының шешімі бойынша ұсынылады магистрлік бағдарлама)	Е қосымшасында келтірілген үлгі бойынша ресімделеді, PDF форматында беріледі және басқа құжаттармен бірге дискіге жазылады.
Магистранттың ғылыми еңбектерінің тізімі	Ж қосымшасында келтірілген үлгі бойынша ресімделеді, қол қойылады, куәландырылады және PDF форматында және басқа құжаттармен бірге дискіге жазылады.
Түптелген және дискке салынған түрі (электронды)	Қатты мұқабалы диссертацияның 1 (бір) данасы, сондай-ақ диссертациясы бар 1 (бір) қайта жазылатын RW-диск мұрағатқа тапсыру үшін кафедраға ұсынылады. Электрондық түрде ақпарат форматта ұсынылуы керек . PDF. Диссертациясы бар электрондық файлдың атауы: "Иванов И. және тақырып–20_»
Жүйеде тексеру бланкі «Антиплагиат» (анықтамасы)	Алдын ала қорғауға рұқсат алу үшін жұмыстар «АнтиПлагиат» жүйесінде тексеруден өтіп, авторлық мәтіннің пайызы туралы белгі алуы керек. Талаптар: Егер түпнұсқа мәтіннің пайызы кемінде 65% болса, Магистрант магистрлік жұмысты алдын ала қорғауға/қорғауға жіберіледі. Егер түпнұсқа мәтіннің үлесі 65% - дан аз болса, онда магистрант мәтінді пысықтауға және оны қорғауға дейін 2 аптадан кешіктірмей тексеруге қайта жіберуге міндетті. Мәтіннің түпнұсқалығы аз болған кезде 65% магистрант алдын ала қорғауға/қорғауға жіберілмейді.

ДИССЕРТАЦИЯНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

I тарау. Кіріспе

Кіріспе бөлімі зерттеудің неліктен жасалғанын және оның мақсаты не екенін түсіндіруге арналған.

1. Жалпы зерттеу контекстінің және мәселенің қойылуы

– Жалпы зерттеу саласына шолу жасау, магистрлік зерттеу жұмысқа қатысты ауқымды мәселені сипаттау;

– Зерттелетін мәселенің қазіргі жағдайына қысқаша шолу (кім не істеді, қазір не белгілі).

2. **Ғылыми Алшақтық/негіздемесі (Gap):** Бұрынғы зерттеулерде толық зерттелмеген немесе шешілмеген мәселе бар екенін нақты көрсету. **Бұл – сіздің зерттеуіңіздің негіздемесі.**

3. **Өзектілік (Актуальность):** Осы алшақтықтың (кемшіліктің) ғылым және тәжірибе үшін маңыздылығын дәлелдеу.

4. Магистрлік диссертациялық жұмыстың мақсаты, міндеттері және нысаны

– **Зерттеу Нысаны (Объект):** Зерттеу бағытталған кең ауқымды процесс немесе құбылыс.

– **Зерттеу Пәні (Предмет):** Нысанның ішіндегі нақты зерттелетін аспект, қасиет немесе қарым-қатынас.

– **Мақсаты (Цель):** Жұмыстың неге қол жеткізгісі келетінін нақты, бір сөйлеммен тұжырымдау.

– **Міндеттері (Задачи):** Қойылған мақсатқа жету үшін атқарылуы тиіс нақты қадамдарды тізбелеу (міндеттер әдетте 3-4 бөліктен тұрады).

5. **Гипотеза (Болжам) немесе Қағидаттар:** Егер болса, зерттеу арқылы дәлелденуі тиіс болжамды қысқаша көрсету.

6. Кіріспенің Қорытындысы (Карта), қажет болған жағдайда жұмыстың ғылыми жаңалығы, практикалық маңыздылығын көрсетуге болады.

Диссертацияның Құрылымы (міндетті емес, бірақ ұсынылады): Осы жұмыстың одан кейінгі тараулары не туралы болатынын қысқаша түсіндіру. *Мысалы:* "Диссертация кіріспеден, үш тараудан, қорытындыдан және пайдаланылған әдебиеттер тізімінен тұрады..."

Жұмыс нәтижелерін апробациялау. Зерттеу нәтижелері жарияланған қандай конференцияларда, симпозиумдарда, кеңестерде көрсетіледі.

Аталмыш тарау әдетте 2500-3500 сөзден құралады.

II тарау. Әдебиеттерге шолу / Теориялық шеңбер / тұжырымдамалық шеңбер

Бұл – тарау магистрант үшін ең маңызды және негізгі бөлігі. Зерттеу тақырыбына қатысты негізгі ғалымдардың, теориялардың немесе тәжірибелік жұмыстардың қысқаша шолуы жасалынады. **Зерттеуіңіздің негізі болып табылатын базалық теориялық бағыттарды (модельдерді) терең қарастыру және Ғалымдардың еңбектерін теориялық мектептер немесе ұстанымдар бойынша топтастыру.**

Магистрлік диссертацияда Теориялық шеңбер / тұжырымдамалық шеңбер ұсынылған жағдайда, Авторларды жай тізімдеудің орнына, оларды концепциялар, мектептер (бағыттар) немесе тарихи даму кезеңдері бойынша топтастыруға болады. Сонымен қатар, әрбір теориялық бағыттың артықшылығы мен кемшілігін көрсетіңіз. Сіздің зерттеуіңіздің осы теориялардың қайсысына сүйенетінін немесе оларды қалай толықтыратынын негіздеуге болады. Мұнда сіз бұрынғы теорияларға сүйене отырып, өзіңіздің зерттеуіңіздің тұжырымдамалық моделін ұсынасыз.

– Теориялық шеңбер: Зерттеуде қолданылатын базалық теорияны (мысалы, жүйелілік тәсіл, әлеуметтік капитал теориясы, диффузия теориясы) негіздеп, оның сіздің тақырыбыңызға қалай қолданылатынын түсіндіріңіз.

– Тұжырымдамалық шеңбер (Conceptual Framework):

Бұл – зерттеуіңіздегі айнымалылар (факторлар) мен олардың арасындағы байланыстарды көрсететін логикалық модель.

Оны схема/сурет түрінде көрсету өте маңызды. Схемада тәуелсіз, тәуелді және аралық айнымалылардың қалай әрекеттесетінін көрсетуге

Схемадан кейін: «Осылайша, біздің зерттеуіміз келесі гипотезаларға негізделеді...» деп, зерттеу гипотезаларын тұжырымдаңыз.

Әдеби шолуды әдетте тақырыптар, концепциялар, теориялар немесе методологиялық тәсілдер бойынша ішкі бөлімдерге (параграфтарға) бөліп жазуға болады.

1. Кіріспе (Әдеби шолу бөліміне кіріспе)

Бұл кіріспе бүкіл диссертацияның кіріспесі емес, тек осы тараудың (Әдеби шолудың) кіріспесі болып табылады.

Мақсаты: Осы тараудың негізгі мақсатын (неге бұл шолу қажет?) және оның зерттеу міндеттерімен байланысын қысқаша түсіндіру.

Құрылымы: Шолудың қалай ұйымдастырылатынын (мысалы, алдымен негізгі терминдерге анықтама беріледі, содан кейін үш негізгі теориялық бағыт талданады, соңында зерттеу сұрағы анықталады) көрсету.

2. Негізгі бөлімдер (теориялық талдау)

Бұл жерде тақырыптық топтастыру бойынша терең талдау жүргізіледі.

2.1. Негізгі ұғымдар мен терминологиялық аппаратты анықтау

Міндет: Диссертацияда қолданылатын негізгі ұғымдардың (мысалы, «тиімділік», «инновация», «тұрақты даму») мағынасын ашу.

Талдау: Әр ұғымға әртүрлі ғалымдар берген анықтамаларды салыстыру және олардың арасынан сіздің зерттеуіңізге ең қолайлы нұсқаны негіздеу. Мысалы: *"Тұрақты даму ұғымына Смит [10] назар аударса, Джонс [15] оның экономикалық аспектісін баса айтады. Біздің жұмысымызда бұл ұғым БАҚ [20] тұжырымдамасына сәйкес, үш өлшемді (экономикалық, әлеуметтік, экологиялық) қамтиды."*

2.2. Тақырыпқа қатысты негізгі теориялар мен концепцияларды талдау

Міндет: Зерттеуіңіздің негізі болып табылатын базалық теориялық бағыттарды (модельдерді) терең қарастыру.

Топтастыру: Ғалымдардың еңбектерін теориялық мектептер немесе ұстанымдар бойынша топтастыру. Мысалы: Егер сіз "Басқару" бойынша жазсаңыз:

«Стратегиялық басқару теориясының эволюциясы» (Портер мектебі, Ресурстық тәсіл, Динамикалық мүмкіндіктер теориясы).

2.3. Таңдалған Мәселені Зерттеудің Әдістемелік Тәсілдеріне Шолу

Міндет: Сіздің тақырыбыңыздағы мәселелерді шешу үшін бұрын қандай зерттеу әдістері қолданылғанын қарастыру.

Нәтиже: Қолданылған әдістердің артықшылықтары мен кемшіліктерін көрсету арқылы, неге сіз келесі тарауда таңдаған әдіснаманы қолданатыныңызды жанама түрде негіздеу.

3. Қорытынды Бөлімдер (Сыни Талдау және Негіздеме)

Бұл бөлімдер әдеби шолуды жай сипаттамадан ғылыми талдауға айналдырады.

3.1. Зерттеу Жағдайына Сыни Талдау және Бос Орынды (Gap) Анықтау

Міндет: Бұрынғы зерттеулердің жетістіктерін қорытындылау және олардың жетіспейтін тұстарын көрсету.

Тұжырымдау: Осыған дейінгі жұмыстардың қайсысы:

- Белгілі бір айнымалыны назардан тыс қалдырды (мысалы, «Көптеген зерттеулер Х факторды ескермеген»).
- Белгілі бір әдісті қолданбаған (мысалы, «Бұрынғы жұмыстардың көбі тек сапалық талдауға негізделген»).
- Белгілі бір аймаққа немесе контекстке қатысты зерттеу жүргізбеген (мысалы, «Қазақстандық шағын бизнестегі бұл мәселе зерттелмеген»).

Нәтиже: «Зерттеу сұрағы» (Research Gap) анықталып, сіздің жұмысыңыздың дәл осы олқылықты толтыруға бағытталғаны туралы нақты тұжырым жасау.

3.2. Теориялық/Тұжырымдамалық Шеңберді Ұсыну (Conceptual Framework)

Міндет: Әдеби шолу нәтижесінде алынған білімге сүйене отырып, өзіңіздің зерттеу моделіңізді ұсыну.

Мазмұны: Модельді схема (сурет) түрінде көрсетіп, онда зерттелетін айнымалылардың (факторлардың) және олардың арасындағы күтілетін байланыстардың қалай көрінетінін түсіндіру. Бұл сіздің зерттеуіңіздің негізгі гипотезаларын қалыптастыруға негіз болады.

Қорытынды

Тарауды қорытындылай келе, сіз:

1. Зерттеудің теориялық және тұжырымдамалық негізі қаланды.
2. Тақырып бойынша бар білім жинақталды, талданды және сыни тұрғыдан бағаланды.
3. Нәтижесінде зерттеу сұрағы (Gap) анықталды.
4. Бұл мәселені зерттеудің тұжырымдамалық моделі ұсынылды.

Осы құрылымды қолдану сіздің Әдеби шолуыңыздың сипаттамалық емес, талдамалық және сыни сипатта болуын қамтамасыз етеді.

Аталмыш тарау әдетте 2500-3500 сөзден құралады.

III Тарау. ЗЕРТТЕУ ӘДІСТЕРІ / ӘДІСНАМАСЫ (Methods / Methodology) және зерттеу нәтижелерін талқылау.

Бұл бөлімнің негізгі мақсаты — сіздің деректерді қалай және не үшін жинағаныңызды, оларды қалай талдағаныңызды, зерттеу үдерісінің дұрыстығын нақты сипаттау. Диссертацияңызды оқыған кезде, сол зерттеуді дәл қайталап жасай

алатындай түсініктілік болуы керек.

1. Зерттеу дизайны (Research Design)

Мақсаты: зерттеу құрылымын және оның логикасын сипаттау.

Жазу тәсілі:

- Зерттеу түрін анық көрсетіңіз: *сапалық (qualitative)*, *сандық (quantitative)*, *аралас (mixed methods)*.
- Зерттеу сұрақтары мен гипотезаларға сәйкестігін түсіндіріңіз.
- Зерттеу кезеңдері мен логикалық құрылымын көрсетіңіз.

Мысалы:

Бұл зерттеу сандық сипатта және дескриптивтік дизайнға негізделген. Зерттеудің мақсаты - университет докторанттарының ғылыми жұмысты қорғауға дайындық деңгейін анықтау.

2. Қатысушылар және үлгі таңдау (Participants / Sampling)

Мақсаты: кімнен және қалай дерек алынғанын көрсету.

Жазу тәсілі:

- Іріктеу тәсілі: *кездейсоқ (random)*, *мақсатты (purposive)*, *квоталық (quota)* және т.б.
- Қатысушылар саны мен сипаттамасы (жасы, мамандығы, білімі, т.б.).
- Іріктеу өлшемдері мен қатысу критерийлері.

Мысалы:

Зерттеуге 127 PhD докторант қатысты. Қатысушылар кездейсоқ іріктеу әдісімен таңдалды және үш жоғары оқу орнын қамтыды.

3. Деректерді жинау әдістері (Data Collection Methods)

Мақсаты: деректердің қайдан және қалай алынғанын түсіндіру.

Жазу тәсілі:

- Негізгі құралдарды атаңыз (сауалнама, сұхбат, фокус-топ, бақылау, құжаттық талдау).
- Қолданылған сұрақтар, құрылым, формат, уақыты және орны туралы жазыңыз.
- Егер құралды өзіңіз құрастырсаңыз — оның сенімділігін көрсетіңіз.

Мысалы:

Деректер онлайн сауалнама арқылы жиналды. Сауалнама 15 сұрақтан тұрды және үш бөлімді қамтыды: демографиялық мәліметтер, зерттеу тәжірибесі және қорғауға дайындық деңгейі.

4. Деректерді өңдеу және талдау (Data Analysis Procedures)

Мақсаты: жиналған мәліметтер қалай өңделіп, қандай бағдарламамен талданғанын көрсету.

Жазу тәсілі: Қолданылған бағдарламаларды көрсетіңіз (SPSS, Excel, NVivo және т.б.).

Талдау түрін сипаттаңыз:

Сандық: *дескриптивті статистика, корреляция, t-тест, ANOVA, регрессиялық талдау*

Сапалық: *мазмұндық (content), тақырыптық (thematic) талдау*

Деректерді тексеру, кодтау, тазалау процесін қысқаша сипаттаңыз.

Мысалы:

Жиналған мәліметтер SPSS бағдарламасында талданды. Талдау барысында жиілік үлестірімдері, орташа мәндер және Pearson корреляциясы есептелді.

5. Этикалық мәселелер (Ethical Considerations)

Мақсаты: зерттеу барысындағы этикалық талаптардың сақталғанын көрсету.

Жазу тәсілі: Қатысушылардың рұқсаты мен құпиялылығы, Деректердің анонимдік сақталуы, Этикалық комитеттің рұқсаты (егер бар болса)

Мысалы:

Барлық қатысушылар зерттеуге ерікті түрде қатысып, алдын ала ақпараттандырылған келісім берді.

6. Зерттеу шектеулері (Limitations)

Мақсаты: әдістемедегі шектеулерді мойындап, олардың нәтижеге ықпалын түсіндіру.

Зерттеу нәтижелерін талқылау (Discussion) - Мұнда сіз өзіңіздің нәтижелеріңізді түсіндіресіз, салыстырасыз және мағынасын ашасыз.

1. Негізгі нәтижелердің түсіндірмесі (Interpretation of Key Findings)

Мақсаты: алынған нәтижелердің ғылыми мәнін ашу.

Жазу тәсілі: Әр гипотеза немесе зерттеу сұрағына сәйкес түсіндіру жазыңыз, қорытындылардың неге солай шыққанын талдаңыз, күтпеген немесе ерекше нәтижелер болса -олардың себептерін түсіндіріңіз.

Мысалы: Зерттеу нәтижелері көрсеткендей, PhD докторанттардың 65,5%-ы диссертация қорғауға дайын емес. Бұл оқу процесіндегі әдістемелік және ұйымдастырушылық қиындықтармен түсіндірілуі мүмкін.

2. Әдебиеттермен және теориямен салыстыру (Comparison with Literature & Theory)

Мақсаты: өз нәтижелеріңізді алдыңғы зерттеулермен байланыстыру.

Жазу тәсілі: Алдыңғы зерттеулермен ұқсастықтар мен айырмашылықтарды көрсетіңіз, нәтижелер теорияны растай ма, әлде жоққа шығара ма — талдаңыз.

Мысалы: Бұл нәтиже Smith (2020) зерттеуімен сәйкес келеді, онда да ғылыми жетекшінің қолдауы докторанттардың қорғау белсенділігіне оң әсер ететіні дәлелденген.

3. Теориялық және практикалық маңыздылығы (Implications)

Мақсаты: сіздің зерттеуіңіздің маңызын нақты көрсету.

Жазу тәсілі: Ғылыми теорияға қосқан үлесіңізді айтыңыз, Білім беру саясаты немесе практика үшін ұсыныстар беріңіз.

4. Зерттеу шектеулері және болашақ бағыттар (Limitations & Future Research)

Мақсаты: жұмыстың шектеулерін шынайы көрсету және болашақта не зерттеу керек екенін ұсыну.

Аталмыш тарау әдетте 7000-8000 сөзден құралады.

V тарау. Осы саладағы білімді дамытуға қосқан үлесі / ұсыныстар / рефлексия / қорытынды/ CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS

Бұл бөлім төрт негізгі элементтен тұрады: қорытынды нәтижелердің жинақталуы, зерттеудің теориялық және практикалық үлесі, шектеулер мен болашақ зерттеулерге ұсыныстар, жалпы түйін мен рефлексия.

1. Негізгі қорытындылардың жинақталуы

Мақсаты: алдыңғы тарауларда алынған негізгі нәтижелерді қысқаша жинақтау.

Жазу тәсілі:

- Кіріспеде қойылған мақсат пен міндеттерге сәйкес жауап беріңіз.
- Әрбір басты зерттеу сұрағына қысқаша қорытынды жазыңыз.
- Негізгі ғылыми нәтижелерді 3–5 тармақ түрінде жинақтаңыз.

Мысалы:

Зерттеу нәтижесінде PhD докторанттардың диссертация қорғау белсенділігіне үш негізгі фактор әсер ететіні анықталды: әдістемелік қолдау, ғылыми жетекшімен кері байланыс және мотивациялық орта.

2. Білімге қосқан үлес (Contribution to Knowledge)

Мақсаты: зерттеу нәтижелерінің ғылым мен практикаға қосқан үлесін көрсету.

Мұнда екі аспектіні нақты айыру қажет:

- **Теориялық үлес:** жаңа ұғымдар, модельдер, тұжырымдар немесе теорияны жетілдіру.
- **Практикалық үлес:** зерттеу нәтижелерін қолдану тәсілдері (оқыту, саясат, БАҚ, менеджмент және т.б.).

Жазу үлгісі:

Бұл зерттеу жоғары білім беру саласында PhD докторанттардың кәсіби дамуын бағалауға арналған жаңа көрсеткіштік модель ұсынады. Бұл модель докторантура сапасын арттыруға бағытталған практикалық құрал ретінде пайдаланылуы мүмкін.

3. Зерттеудің шектеулері (Limitations of the Study)

Мақсаты: жұмыстың әлсіз жақтарын ашық мойындау және болашақ зерттеулерге негіз қалдыру.

Жазу тәсілі:

- Деректердің шектеулігі (мысалы, аз іріктеу саны).
- Уақыт немесе аймақ бойынша шектеулер.
- Зерттеу құралдарының шектеулі дәлдігі.

Мысалы: Зерттеу тек үш жоғары оқу орны негізінде жүргізілді, сондықтан нәтижелерді барлық университеттерге тікелей таратуға болмайды.

4. Болашақ зерттеулерге ұсыныстар (Recommendations for Future Research)

Мақсаты: зерттеу нәтижелерін жалғастыру немесе кеңейту бағыттарын көрсету.

Жазу тәсілі:

- Болашақ зерттеулерде нені тереңірек қарастыруға болатынын айтыңыз.
- Басқа әдістермен немесе кеңірек дереккөздермен зерттеуді жалғастыруды ұсыныңыз.

Мысалы: Болашақ зерттеулерде докторанттардың ғылыми жетекшілермен өзара әрекеттесу тәжірибесін сапалық әдістер арқылы (интервью, фокус-топ) талдау пайдалы болмақ.

5. Рефлексия және жеке ғылыми өсу (Researcher's Reflection)

Мақсаты: зерттеуші ретінде өзіңіздің даму мен тәжірибеңізді сипаттау.

Жазу тәсілі:

- Зерттеу процесінде қандай кәсіби/ғылыми қабілеттер дамыды.
- Зерттеу сіздің теориялық көзқарасыңызға қалай әсер етті.
- Қандай қиындықтар мен сабақтар болды.

Мысалы: Бұл зерттеу барысында мен сапалық деректерді талдау дағдыларымды жетілдірдім және ғылыми жазуда аналитикалық ойлаудың маңыздылығын түсіндім.

6. Жалпы қорытынды (Overall Conclusion)

Мақсаты: диссертацияның толық нәтижесін бір тұтас түйіндеу. Бұл бөлік 1–2 абзац көлемінде бүкіл жұмыстың логикалық аяқталуы болуы керек.

Мысалы:

Қорытындылай келе, зерттеу PhD докторанттардың диссертация қорғау белсенділігі күрделі көпфакторлы құбылыс екенін көрсетті. Ұсынылған нәтижелер жоғары білім беру жүйесінде ғылыми кадрлар даярлаудың сапасын арттыруға бағытталған нақты практикалық шешімдер ұсынады.

Аталмыш тарау әдетте 3000-4000 сөзден құралады.

Жұмысқа қойылатын техникалық талаптар

Көрсеткіш	Жұмысқа қойылатын техникалық талаптар
Мәтіндік редактор	Microsoft Word
Парақ параметрлері	Өлшемі 210x297 мм А4 форматындағы ақ түсті бір сортты қағаздың стандартты парағы (бір жағында басып шығару)
Шрифт	Times New Roman, кегль 14. Интервал 1.0 Әр түрлі гарнитураның қаріптерін қолдана отырып, белгілі бір терминдерге, формулаларға, Теоремаларға назар аударудың компьютерлік мүмкіндіктерін пайдалануға рұқсат етіледі.
Поля (Өрістер)	Үсті – 2 см, асты – 2.5 см, сол жағы - 3 см, оң жағы - 1,0 см
Туралау мәтін және тақырыптар	Мәтінді туралау-ені бойынша, тақырыптарды туралау-ортасында
Әріптер мен белгілердің Контурсы	Бұлыңғыр бояу жоқ. Әріптердің қанықтылығы жолда, Бетте және бүкіл диссертацияда біркелкі болуы керек Диссертациядағы тегі, ұйымның атауы, бұйымдардың атауы және басқа да тиісті атаулар түпнұсқа тілінде берілген.

Тараулардың, абзацтардың, тармақтардың, тармақшалардың атаулары	Абзацтан бастаңыз және оларды негізгі мәтінге қарағанда үлкенірек немесе қалың қаріппен таңдауға болады, олардың нөмірлерін көрсететін сандар абзацтың шекарасынан шықпауы керек. Тараулардың, абзацтардың және т.б. атауларының астын сызуға жол берілмейді. Тараулардың, абзацтардың атаулары олардың мазмұнында (мазмұнында) көрсетілген атауына сәйкес келуі тиіс. Магистрлік диссертацияның жеке тарауларын рәсімдеу кезінде әр тарау жаңа беттен басталуы керек екенін есте ұстаған жөн. Жұмыс мәтініндегі әр тараудың атауы 14-ші қалың шрифтпен жазылуы керек; әр абзацтың атауы қалың емес. Диссертацияның бөлімдерінде араб цифрларымен нүктесіз белгіленген және абзац шегінісінен жазылған барлық жұмыс шегінде реттік нөмірлер болуы керек. Бөлімшелер әр бөлімнің ішінде нөмірленуі керек. Бөлім нөмірі нүктемен бөлінген бөлім және бөлім нөмірлерінен тұрады. Кіші бөлім нөмірінің соңында нүкте қойылмайды. Бөлімдер, кіші бөлімдер сияқты, бір немесе бірнеше тармақтан тұруы мүмкін. Егер диссертацияның кіші бөлімдері болмаса, онда ондағы тармақтардың нөмірленуі әр бөлімнің шегінде болуы керек және тармақтың нөмірі бөлімнің және нүктемен бөлінген тармақтың нөмірлерінен тұруы керек. Нүкте нөмірінің соңында нүкте қойылмайды. Мысал 1 теориялық бөлім 1.1 1.2-диссертацияның бірінші бөлімінің тармақтарын нөмірлеу 1.3 2 аналитикалық бөлім 2.1
--	--

	2.2-диссертацияның екінші бөлімінің тармақтарын нөмірлеу 2.3 3 ұсыныс бөлімі 3.1 3.2 3.3
Бетті нөмірлеу	Диссертацияның барлық беттері, соның ішінде қосымшалар, титул парағынан бастап соңғы бетке дейін ретімен нөмірленеді. Диссертацияның титулдық беті беттердің жалпы нөмірленуіне енгізіледі. Бет нөмірі титулдық параққа қойылмайды. Бет нөмірлері беттің жоғарғы жағына ортасында пішімдеу арқылы қойылады. Пайдаланылған беттер әдебиеттерінің тізімін нөмірлеу жұмыс мәтінінің беттерін нөмірлеуді жалғастырады, бірақ оның нормативтік көлеміне кірмейді.
Графиктер мен иллюстрацияларды ұсыну	Иллюстрациялар (сызбалар, графиктер, карталар, диаграммалар, компьютерлік басып шығарулар, диаграммалар, фотосуреттер) диссертацияда олар бірінші рет немесе келесі бетте айтылған мәтіннен кейін орналастырылуы керек. Иллюстрациялар компьютерлік нұсқада, соның ішінде түрлі-түсті болуы мүмкін. Диссертацияда барлық иллюстрацияларға сілтемелер берілуі керек. Диссертацияға орналастырылған сызбалар, графиктер, диаграммалар, сызбалар, иллюстрациялар конструкторлық құжаттаманың бірыңғай жүйесінің (ЕСКД) мемлекеттік стандарттарының талаптарына сәйкес келуі тиіс. Компьютерлік басып шығаруды пайдалану арқылы сызбаларды, графиктерді, диаграммаларды, схемаларды орындауға рұқсат етіледі. А4 өлшемінен кіші фотосуреттер стандартты ақ қағаз парақтарына жабыстырылуы керек. Қолданбалы иллюстрацияларды қоспағанда, иллюстрациялар араб цифрларымен нөмірленуі керек. Егер сурет бір болса, онда ол "1-сурет" деп белгіленеді, "сурет" сөзі және оның атауы жолдың ортасында, сызықша арқылы орналастырылады. Иллюстрацияларды бөлім шегінде нөмірлеуге рұқсат етіледі. Бұл жағдайда иллюстрация нөмірі бөлім нөмірінен және нүктемен бөлінген иллюстрацияның реттік нөмірінен тұрады. Мысалы: 1.1-Сурет. Қажет болған жағдайда иллюстрациялардың атауы және түсіндірме деректері болуы мүмкін (сурет мәтіні үшін). "Сурет" сөзі және оның атауы түсіндірме деректерден кейін орналастырылады және келесідей орналастырылады: 1 – сурет-құрылғының бөлшектері. Әр қосымшаның иллюстрациялары араб цифрларымен бөлек нөмірлеу арқылы, цифрдың алдына қосымшаның белгісін қосу арқылы белгіленеді. Мысалы: сурет а. з. суреттерге сілтеме жасағанда жазу керек "... бөлім шегінде нөмірлеу кезінде" 2-суретке сәйкес "және" 1.2-суретке сәйкес

Кесте көрінісі	Кестелер көрсеткіштерді салыстырудың жақсы көрінуі мен ыңғайлылығы үшін қолданылады. Кестенің атауы оның мазмұнын көрсетуі керек, дәл және қысқа болуы керек және сол жақтағы кестенің үстіне сызықша арқылы нөмірі бар бір жолға абзац шегініссіз орналастырылуы керек. Кестенің бір бөлігін басқа бетке ауыстырған кезде бірінші беттегі төменгі көлденең сызық жабылмайды, сол жақтағы басқа бөліктердің үстінде "жалғасы" сөзі жазылады және кесте нөмірі көрсетіледі, мысалы: "1-кестенің жалғасы". Кесте диссертацияда бірінші рет айтылған мәтіннен кейін немесе келесі бетте орналастырылуы керек. Барлық кестелерде диссертацияда сілтемелер болуы керек. Сілтеме кезінде оның нөмірін көрсететін "кесте" жазу керек. Қолданбалы кестелерді қоспағанда, кестелер араб цифрларымен нөмірленуі керек. Кестелерді бөлім шегінде нөмірлеуге рұқсат етіледі. Бұл жағдайда кесте нөмірі бөлім нөмірінен және нүктемен бөлінген кестенің реттік нөмірінен тұрады. Әр қосымшаның кестелері араб цифрларымен бөлек нөмірленеді, олардың алдында қосымшаның белгісі қосылады. Кестелер әдетте сол, оң және төменгі сызықтармен шектеледі. Кестедегі қаріп өлшемін мәтінге қарағанда кішірек қолдануға рұқсат етіледі (12). Кестенің жолдарын ажырататын көлденең және тік сызықтарды, егер олардың болмауы кестені пайдалануды қиындатпаса, жүргізуге жол берілмейді. Кестенің төменгі бөлігі мен мәтін арасындағы қашықтық 2 болуы керек "бос" жолдар. Кестенің графиктері мен жолдарының тақырыптары жекеше бас әріппен, ал графиктердің субтитрлері кіші әріппен жазылуы керек, егер олар тақырыппен бір сөйлем құраса немесе бас әріппен жазылса, егер олар тәуелсіз мәнге ие болса. Тақырыптар мен субтитрлердің соңында кесте нүктесі қойылмайды.
Сілтемелер	Диссертацияда стандарттарға, техникалық шарттарға және басқа құжаттарға сілтемелерге жол беріледі; бұл ретте олар тиісті талаптарды толық және біржақты айқындайды және құжатты пайдалануда қиындықтар туғызбайды. Стандарттар мен техникалық шарттарға сілтеме жасау кезінде олардың белгіленуі ғана көрсетіледі, бұл ретте стандарт пайдаланылған көздер тізімінде толық сипатталған жағдайда олардың бекітілген жылы көрсетілмеуге жол беріледі. Жалпы құжатқа немесе оның бөлімдері мен қосымшаларына сілтеме жасау керек. Кіші бөлімдерге, тармақтарға, кестелер мен иллюстрацияларға сілтемелерге жол берілмейді. Пайдаланылған дереккөздерге сілтемелер төртбұрышты жақшада берілуі керек.

Әдебиеттер тізімі	Дереккөздер туралы мәліметтер диссертация мәтініндегі дереккөздерге сілтемелердің пайда болу ретімен орналастырылуы керек, араб цифрларымен нүктесіз нөмірленуі керек. Абзац шегініссіз басып шығару керек. Әдебиет көздері 5 жастан аспауы керек. Әрбір әдеби дереккөзді төртбұрышты жақшадағы жұмыс мәтініндегі ескертулерде атап өту керек: [..]. Магистрлік диссертацияда оқулықтар мен оқу құралдарын қолдануға болмайды. Журналдар мен арнайы басылымдардағы ғылыми мақалаларға, диссертацияларға, монографияларға, статистикаға және т.б. Бұл зерттеу жұмысының ғылыми құндылығын арттырады. Интернет көздері әдебиеттің жалпы санының 15 % құрауы керек.
Қосымшалары	Қосымшалар диссертацияның жалғасы ретінде оның келесі парақтарында ресімделеді немесе жеке құжат түрінде шығарылады және беттердің жалпы нөмірленуіне енгізілмейді. Параққа бет нөмірі қойылмайды. Диссертация мәтініндегі барлық қосымшаларға сілтемелер берілуі керек. Қосымшалар диссертация мәтінінде оларға сілтеме ретімен орналастырылады. Әрбір қолданба жаңа беттен басталуы керек, сол жақта "қолданба"сөзі көрсетілген. Қосымшалар орыс алфавитінің бас әріптерімен белгіленеді, Е, З, Й, О, С, б, Ы, Коммерсант әріптерін қоспағанда, А әрпінен басталады. Қолданбада болуы керек жеке жолдың бас әрпімен мәтінге қатысты симметриялы түрде жазылатын тақырып.
Дәйексөздерді ұсыну	Әрбір дәйексөз дереккөздерге сілтеме арқылы расталуы керек.
Түзетулер	Диссертацияда дақтардың, қарындаш түзетулердің, дақтардың, иілістердің және т. б. болуына қатаң жол берілмейді.
Баяндама және үлестірме материал	Баяндама Power Point бағдарламасында презентация түрінде орындалады. Компьютерлік қамтамасыз етудің графикалық құрылғыларының көмегімен А1 форматындағы парақтарда (кемінде 5 парақ)графикалық тәсілмен. Қосымша А4 в форматындағы парақтарда мемлекеттік аттестаттау комиссиясының мүшелеріне иллюстрациялық альбом түріндегі үлестірме материалдың кемінде 7 данасын дайындау ұсынылады пластикалық қалталар – байланыстырғыш.
Түптеу және буклет	Магистрлік жұмыс қатты мұқабалы болуы керек. Магистрант түптеу алдында және одан кейін кафедраға магистрлік жұмысты көрсетпес бұрын тексеруі керек: - мазмұндағы және жұмыстағы тақырыптардың сәйкестігі, сондай-ақ олардың жалпы редакциялық келісімділігі; - парақтарды төсеудің дұрыстығы (олардың реттілігі); - суреттерге, кестелерге, қосымшаларға, әдебиеттерге сілтемелердің болуы; осы сілтемелердің дұрыстығы; суреттердің, кестелердің, қосымшалардың нөмірленуінің дұрыстығы; кестелер мен жазулар тақырыптарының жалпы редакциялық келісімділігі; - толтырылған титулдық парақта қолтаңбалардың болуы; - беттердің түпкілікті нөмірленуінің болуы және оның мазмұнына сәйкестігі.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТІ**

ӘӨЖ 338.242. 28(056)

Қолжазба құқығында

БУРХАНОВ ДАУРЕН САРСЕНБАЕВИЧ

**ЖАМБЫЛ ОБЛЫСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК САЛАСЫНДАҒЫ МЖӘ
ДАМУЫНЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ (ДЕНСАУЛЫҚ
САҚТАУ МЫСАЛЫНДА)**

7М01101 – Педагогика және психология білім беру бағдарламасы

Тараз, _____

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТІ**

«Қорғауға жіберілді»
«_____»
кафедра меңгерушісі
_____ ж.

МАГИСТРЛІК ДИССЕРТАЦИЯ / МАГИСТРЛІК ЖОБА
тақырыбы:
«ЖАМБЫЛ ОБЛЫСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК САЛАСЫНДАҒЫ МЖӘ
ДАМУЫНЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ (ДЕНСАУЛЫҚ
САҚТАУ МЫСАЛЫНДА)»

7М01101 – Педагогика және психология білім беру бағдарламасы бойынша
педагогика ғылымдарының магистрі академиялық дәрежесін алу үшін
(ғылыми-педагогикалық бағыт)

Жоғары оқу орнынан кейінгі _____ А.Е. Сарсенова
білім беру орталығының жетекшісі (қолы) (аты-жөні)

Ғылыми жетекшісі,
Э.Ғ.К., доцент _____
(қолы) (аты-жөні)

Магистрант _____
(қолы) (аты-жөні)

Тараз, 2025

МАЗМҰНЫ	2
КІРІСПЕ	7
1. Өңір экономикасын дамытудың инновациялық сценарийін іске асырудың теориялық-әдістемелік базисі	13
1.1 Өңір экономикасын дамытудың инновациялық сценарийі: мәні, мазмұны, іске асырудың негізгі факторлары	13
1.2 Өңір экономикасын дамытудың инновациялық сценарийін іске асыру құралдары: өңірдің инновациялық кіші жүйесінің рөлі мен орны	26
2. Өңірлік инновациялық кіші жүйені бағалау өңір экономикасын дамытудың инновациялық сценарийін іске асырудың базалық шарттарын талдаудың қажетті элементі ретінде	46
2.1 Өңірлік инновациялық кіші жүйенің даму деңгейін бағалау әдістемесі	46
2.2 ҚР өңірлерінің инновациялық кіші жүйелерінің даму деңгейін талдау	53
3. Өңір экономикасын дамытудың инновациялық сценарийін іске асыру құралдарын жетілдірудің негізгі бағыттары (жамбыл облысы материалдарында)	73
3.1 Өңірлік инновациялық кіші жүйенің жұмыс істеу тиімділігін арттыруға бағытталған өңір экономикасын дамытудың инновациялық сценарийін іске асыру тетіктері	73
3.2 Өңірдегі технологиялық платформа оның экономикасын дамытудың және инновациялық жолға көшудің перспективалы бағыты ретінде	76
ҚОРЫТЫНДЫ	87
ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ	90
ҚОСЫМШАЛАР	96

КІРІСПЕ

- өзектілігі;
- зерттеу мақсаты;
- зерттеу міндеттері
- зерттеу объектісі;
- зерттеу пәні;
- зерттеу тақырыбының әзірлену дәрежесі;
- зерттеудің теориялық және әдіснамалық базасы;
- зерттеу әдістері;
- ғылыми жаңалығы;
- автор қорғауға шығарған жұмыстың негізгі нәтижелері;
- жұмыстың теориялық маңыздылығы;
- жұмыстың практикалық маңыздылығы;
- жұмыс тақырыбы бойынша жарияланымдар;
- диссертацияның құрылымы мен көлемі.

**Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз университеті
магистрантының магистрлік диссертацияның / магистрлік жобаның**

НОРМОБАҚЫЛАУ

(магистрлік диссертация / магистрлік жоба қолжазбаның, оны рәсімдеуге қойылатын негізгі талаптарға сәйкестігін тексеру кезеңі)

Магистрлік диссертация/ магистрлік жоба тақырыбы: «_____»

Магистрант _____
(Аты-жөні)

Білім беру бағдарламасы: _____

№	Объект	Параметрлер	Сәйкес келеді: + Сәйкес келмейді: –
1	Тақырып атауы	Бекітілген тақырыпқа сәйкес келеді	
2	Қаріп өлшемі	14 кегль	
3	Қаріп атауы	Times New Roman	
4	Жоларалық интервал, туралау	дара, ені бойынша	
5	Абзац	1мм	
6	Өрістер (мм)	Сол жағы-30 мм, оң жағы-10 мм, жоғарғы жағы-20 мм, төменгі жағы-25 мм	
7	Жалпы жұмыс көлемі	қосымшаларды есепке алмағанда мәтіннің иллюстрацияларын, кестелерін, формулаларын, қосымшаларын қоса алғанда, мәтіннің 80/60 бетінен кем емес (диссертациялар үшін/ жобалар үшін), қосымшаларды есепке алмағанда мәтін (60/50 беттен кем емес (диссертациялар үшін/ жобалар үшін))	
8	Кіріспе көлемі	3 беттен 5 бетке дейін	
9	Негізгі бөлімнің көлемі	70%	
10	Қорытынды көлемі	3-5 бет	
11	Беттерді нөмірлеу	Беттердің нөмірленуі бүкіл жұмыс бойынша өтпелі болады, 12- кегльмен беттің төменгі жағында ортасында араб сандарымен ресімделеді, бірінші беттегі, екінші беттегі және мазмұндағы нөмір (мұқаба, титулдық Парақ, мазмұн) қойылмайды, нөмірлеу жұмыстың екінші бетінен жалғасады-мазмұны (жұмыстың екінші бетіне 1 емес, 2 нөмірін беру қажет)	
12	Кестелердің, формулалардың, иллюстрациялардың нөмірленуі	Кестелердің, суреттердің және т.б. нөмірленуі – қосымшаларды қоса алғанда, бүкіл жұмыс бойынша өтпелі (графикалық бейненің әрбір түрін жеке нөмірлейміз: кестелердің өз нөмірленуі бар, суреттердің өздерінің өтпелі нөмірленуі де бар және т. б.). Егер жұмыста бір кесте болса, кесте нөмірі көрсетілмейді, ал дизайн бірдей болып қалады	
13	Жұмыстың құрылымдық бөліктерінің реттілігі	Мұқаба, титул парағы, Мазмұны, Кіріспе, Негізгі бөлім, Қорытынды, Әдебиеттер тізімі, Қосымшалар	
14	Мазмұн рәсімделуі	Мазмұн барлық бөлімдердің, параграфтардың, бастапқы беттерді көрсететін қосымшалардың тақырыптарын қамтиды. Мазмұнды жазу жаңа беттен басталады. Мазмұны деген атауы бас әріптермен, қалың мәтінмен, парақтың ортасында, шегініссіз жасалады. Мазмұнның барлық бөлімдері (тараулар, параграфтар, тараулар бойынша тұжырымдар, Қорытынды, Әдебиеттер тізімі және қосымшалар) бір бетте орналасуы керек, мазмұннан бір бос орынмен бөлінеді, ені бойынша	

		тураланады, интервалы 1,0.	
15	Кіріспенің барлық құрылымдық элементтерінің көлемі және болуы	3 беттен 5 бетке дейін: - өзектілігі; - зерттеу нысаны; - зерттеу пәні; - зерттеу мақсаты; - зерттеу міндеттері - зерттеудің теориялық және әдіснамалық базасы; - зерттеу әдістері; - ғылыми жаңалығы; - автор қорғауға шығарған жұмыстың негізгі нәтижелері; - жұмыстың теориялық маңыздылығы; - жұмыстың практикалық маңыздылығы; - жұмыс тақырыбы бойынша жарияланымдар; - диссертацияның / жобаның құрылымы мен көлемі.	
16	Магистрлік диссертацияның / магистрлік жобаның негізгі бөлігінің құрылымы, көлемі және барлық құрылымдық элементтерінің болуы	Құрылым бірнеше тараулар мен бөлімшелерден тұрады Тараулардың көлемі 15-тен 25 бетке дейін. Кіші бөлімдердің көлемі 5-тен 7 бетке дейін Бөлімдер мен тараулардың соңындағы қорытындылар. Жұмыстың мәтіні бойынша бөлектеу (алынып тасталсын)	
17	Жұмыстың құрылымдық бөліктерін рәсімдеу	КІРІСПЕ, ҚОРЫТЫНДЫ, ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ, ҚОСЫМШАЛАР жаңа беттен басталады. Біз осы құрылымдық элементтердің атауын бас әріптермен, парактың ортасында, шегініссіз қалың мәтін жазамыз. Тарауларды жазу жаңа беттен басталады. Тараудың атауы кіші әріптермен, қалың мәтінмен, парактың енімен, абзацпен, 1,0 интервалмен жасалады. Атаудың соңында нүкте қойылмайды. Бірінші тараудың бірінші бөлімін және екінші тараудың бірінші бөлімін жаңа жолдан жазылады (тараудан бос орынмен бөліспейміз). Қалған кіші бөлімдер жаңа беттен (егер алдыңғы беттің мәтінінің ½ - ден астамы мәтінмен ресімделсе) немесе алдыңғы кіші бөлімнің бетін жалғастыру (егер алдыңғы беттің мәтінінің ½ - ден аз мәтінмен ресімделсе) қабылданады. Соңғы нұсқада рәсімделу ерекшеліктері келесідей: алдыңғы бөлімнің сынағы мен жаңа бөлімнің тақырыбы арасындағы екі бос орынды, сондай-ақ жаңа бөлімнің тақырыбы мен оның мәтіндік бөлігі арасындағы екі бос орынды сақтау керек. Кіші бөлімдердің атауын мәтіннің қалың сызбасымен бөлектемей кіші әріптермен жазамыз; бөлімнің атауындағы бірінші сөзді бас әріппен жазамыз, қалған әріптер мен сөздерді кіші әріптермен 1,0 шегініспен жасаймыз. Кіші бөлімдердің нөмірленуі тараудың нөмірінен және кіші бөлімнің нөмірінен тұрады. Аралық 1,0. Негізгі мәтін тақырыптан бір бос орынмен бөлінеді.	
18	Пайдаланылған әдебиеттер саны, ресімделуі және тізімінің құрамы	Деректі және әдеби дереккөздердің 50 ден кем емес және одан да көп библиографиялық сипаттамаларына дейін (соңғы 3-5 жылда жарияланған), 30% - дан аспайтын интернет-көздер	
19	Қосымшалардың болуы және ресімделуі	Қосымшалардың болуы-салалар бойынша. Қосымшалар З, Й, О, Ч, Ъ, Ы, Ь әріптерін қоспағанда, А-дан бастап орыс алфавитінің бас әріптерімен белгіленеді. Біз қосымшаның атауын бас әріптермен, қалың мәтінмен, парактың ортасында, шегініссіз жасаймыз. Осы бөлімге кіретін әрбір қосымша жаңа беттен басталады және жоғарғы оң жақ бұрышта жасалады: Негізгі мәтін тақырыптан-А Қосымшасы - бір бос орынмен бөлінеді.	
20	Сілтемелерін безендіру	Мәтіндегі сілтемелер саны Пайдаланылған әдебиеттер тізіміне сәйкес келеді. Шаршы жақшада, беттерін көрсете	

		отырып, мәтінде қолданылуына қарай нөмірлеу	
21	Кестелерді рәсімдеу	Мәтінде айтылғаннан кейін орналасады (салалар бойынша)	
22	Суреттерді безендіру	Мәтінде айтылғаннан кейін орналасады (салалар бойынша)	

Магистрлік диссертация / магистрлік жоба анықталған сәйкессіздіктер жойылғаннан кейін қорғауға жіберіледі.

Магистрлік диссертацияны /

магистрлік жобаны

нормобақылаушы _____ ж.

Аты-жөні

қолы, күні

Нормобақылау нәтижелерімен таныстым:

Магистрант _____ ж.

Аты-жөні

қолы, күні

* Нормобақылау магистрлік диссертацияның/магистрлік жобаның рәсімделуі мен мазмұнының ғылыми кеңестің №_____ ж. хаттамасымен бекітілген магистрлік диссертацияның/магистрлік жобаның рәсімделуі мен мазмұны жөніндегі Ереженің талаптарына сәйкестігін анықтау мақсатында жүзеге асырылады.

Нормобақылау магистранттың толық аяқталған магистрлік диссертацияны / магистрлік жобаны ұсыну кезеңінде жүргізіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз университеті
Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру орталығы

Магистрлік диссертацияға / магистрлік жобаға

РЕЦЕНЗИЯ

Магистранттың аты-жөні

Магистрлік диссертация/Магистрлік жоба тақырыбы:

Дайындық бағыты, білім беру бағдарламасы:

Ғылыми жетекші:

Рецензент

(Аты-жөні, жұмыс орны, лауазымы, ғылыми атағы, дәрежесі толық, қысқартусыз)

Рецензенттің магистрлік диссертацияны/магистрлік жобаны рейтингтік кешенді бағалауы

Критерийлер	Баллдар				
	90-100	70-89	50-69	25-49	0-24
Жұмыс тақырыбының өзектілігі					
Сұрақтың жай-күйін шолудың толықтық дәрежесі және мәлімдеме мен міндеттемелердің дұрыстығы					
Жұмыста зерттеу, математикалық модельдеу, есептеу әдістерін қолдану деңгейі мен дұрыстығы					
Презентацияның анықтығы, айқындығы, дәйектілігі және негізділігі					
Жұмыста заманауи математикалық және бағдарламалық қамтамасыз етуді, компьютерлік технологияларды қолдану (қолданбалы сипаттағы жұмыстар үшін)					
Рәсімдеу сапасы (жалпы сауаттылық деңгейі, баяндау стилі, суреттердің сапасы, стандарт талаптарына сәйкестігі)					
Графикалық материалды орындау көлемі мен сапасы, оның мәтінге сәйкестігі					
Жұмыс қорытындыларының негізділігі және дәлелділігі					
Алынған нәтижелердің, ғылыми-зерттеу немесе өндірістік - технологиялық шешімдердің бірегейлігі мен жаңалығы					
Зерттеудің практикалық маңыздылығы					

Белгіленген артықшылықтар:

Белгіленген кемшіліктер:

Қорытынды:

(Магистрант _____ (аты-жөні)

« _____ »

тақырып бойынша ұсынылған жұмысы магистрлік диссертацияларға /жобаларға қойылатын талаптарға сәйкес келеді (сәйкес келмейді), қорғауға ұсынылады (ұсынылмайды) және автор

« _____ » бағалауға және «7М _____ » білім беру

(білімді бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі бойынша бағалау)

бағдарламасы бойынша « _____ магистрі» академиялық дәрежесін алуға лайық.

Рецензент

_____ (қолы/мөр орны)

_____ (Аты-жөні)

" ____ " _____ 20 ____ ж.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз университеті
Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру орталығы
Ғылыми жетекшінің магистрлік диссертациясына / магистрлік жобасына
ПІКІР

Магистранттың аты-жөні

Магистрлік диссертация/Магистрлік жоба тақырыбы:

Дайындық бағыты, білім беру бағдарламасы:

Ғылыми жетекші:

Ғылыми жетекшінің магистрлік диссертацияны/магистрлік жобаны рейтингтік кешенді бағалауы

Критерийлер	Рейтингтік балл	Ғылыми жетекшінің бағалауы
Магистрлік жұмыс тақырыбының өзектілігі	5 дейін	
Жұмыстың логикалық және теңдестірілген құрылымы, презентация стилі	7 дейін	
Жұмыс мазмұнының тақырыпқа сәйкестігі	7 дейін	
Магистрлік жұмысты орындау барысында анықталған проблемаларды тұжырымдау дұрыстығы	15 дейін	
Жүргізілген талдау нәтижелерінің негізділігі. Автордың өз үлесін көрсететін ұсыныстардың өзектілігі	25 дейін	
Зерттелетін проблеманы талдау үшін ақпараттың жеткіліктілігі	7 дейін	
Рәсімдеу сапасы (жалпы сауаттылық деңгейі, баяндау стилі, суреттердің сапасы, стандарт талаптарына сәйкестігі)	4 дейін	
Магистрлік диссертация / магистрлік жоба бойынша жұмыс сапасы	15 дейін	
Магистрлік диссертацияны / магистрлік жобаны уақтылы ұсыну	5 дейін	
Сыртқы пікір (рецензия)	10 дейін	
БАРЛЫҒЫ БАЛЛ	100	

Белгіленген артықшылықтар:

Белгіленген кемшіліктер:

Қорытынды:

(Магистранттың _____ ұсынылған жұмысы

(Аты-жөні)

магистрлік диссертацияларға/ магистрлік жобаларға қойылатын талаптарға сәйкес келеді (сәйкес келмейді) және қорғауға жіберілді (жіберілмейді).

Жұмыстың жалпы бағасы _____

(білімді бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі бойынша бағалау)

Ғылыми жетекші

(қолы/мөр орны)

(Аты-жөні)

" ____ " ____ 20 ____ ж.

ҚОСЫМША Ғ

**ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТІ
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНАН КЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ ОРТАЛЫҒЫ
7M01101-ПЕДАГОГИКА ЖӘНЕ ПСИХОЛОГИЯ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

_____ магистранттың
аты-жөні
Ғылыми еңбектер тізімі

рет №	Атауы	жұмыстың сипаты	Баспа, журнал, конференция атауы, нөмірі, жылы, беттері	Көлемі (б.т.)	Қосымша авторлардың аты-жөні
1	2	3	4	5	6
1		ҒЫЛЫМИ мақала			
2		ҒЫЛЫМИ мақала			

Университеттің Ғылыми Кеңестің
ғалым хатшысы

(қолы)

ф.ғ.к., доцент Тамабаева Қ.О.
(ғылыми дәрежесі, атағы, аты-жөні)

Кафедра меңгерушісі

(қолы)

п.ғ.к.доцент, Елубаева Р.С.
(ғылыми дәрежесі, атағы, аты-жөні)

Магистрант

(қолы)

(ғылыми дәрежесі, атағы, аты-жөні)

БЕКІТЕМІН

Проректор

Қолы _____

А.С.Кадырова

«_____» _____ 202__ж.

М.Ө.

Магистрлік диссертацияны орындау барысында алынған нәтижелерді
ендіру туралы
АНЫҚТАМА

["Тақырып атауы"] тақырыбында, [Дайындық бағытының коды мен атауы], [Білім беру бағдарламасының атауы] бағыттары бойынша [магистранттың тегі мен аты-жөні] орындалған.

« _____ »

_____ » тақырыбында

магистрлік диссертацияны орындау барысында:

магистрант _____ [Аты-жөні толық]

_____ әзірлеуге қатысқан [әзірленген сұрақтар тізімделеді].

Алынған нәтижелер, соның ішінде (магистр нақты не істегені көрсетіледі)

Әдістемелік әзірлемелерде көрініс тапты _____

(кәсіпорын басшылығына жіберілген Есеп, талдау және басқа жазбаларда немесе _____ тиімділікті

есептеуде қолданылды және т.б.).

Қазіргі уақытта аталған әдістемелік әзірлемелер кәсіпорын басшысының өкімімен бөлім қызметкерлері _____ басшылыққа алуы _____ тиіс Нұсқаулық

_____ материалдарға енгізілген

Комиссия төрағасы,
кәсіпорын басшысы

Қолы

Аты-жөні

Комиссия мүшелері

Қолы

Аты-жөні

Қолы

Аты-жөні